

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 17.10.2023.
COM(2023) 660 final

2023/0379 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Uredbe (EU) 2016/1011 u pogledu područja primjene pravila za referentne vrijednosti, upotrebe u Uniji referentnih vrijednosti koje pruža administrator smješten u trećoj zemlji i određenih zahtjeva za izvješćivanje

(Tekst značajan za EGP)

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Ovaj je prijedlog dio paketa mjera za racionalizaciju zahtjeva za izvješćivanje. Njime se nastoje racionalizirati odobrenje i registracija te olakšati opterećenje poduzeća iz EU-a, posebno malih i srednjih poduzeća („MSP-ovi”, uglavnom manji administratori referentnih vrijednosti i korisnici referentnih vrijednosti). Regulatorni okvir koji se primjenjuje na ta poduzeća ima više razina. Ovisno o vrsti referentne vrijednosti koju pružaju primjenjuju se različita pravila i zahtjevi za izvješćivanje. Uredbom (EU) 2016/1011 („Uredba o referentnim vrijednostima”) nastoje se otkloniti zabrinutosti u vezi s točnošću i cjelovitošću referentnih vrijednosti bez obzira na veličinu i sistemsku prirodu takvih referentnih vrijednosti. Postavlja se pitanje jesu li neki od zahtjeva iz Uredbe o referentnim vrijednostima proporcionalni, posebno za administratore koji nude referentne vrijednosti čija je referentna vrijednost u instrumentima, ugovorima ili fondovima niska ili koji pružaju indekse samo ograničenom broju korisnika referentnih vrijednosti u skladu s bilateralnim ugovorima (prilagođeni indeksi). Sudionici na tržištu pozvali su na reviziju okvira Uredbe o referentnim vrijednostima i na to da se regulatorni zahtjevi učine ovisnima o sistemskoj važnosti referentne vrijednosti ili važnosti uloge koju referentna vrijednost ima za funkcioniranje tržišta u državi članici ili u cijelom EU-u.

U svojoj Komunikaciji „Dugoročna konkurentnost EU-a: perspektiva nakon 2030.”¹ Komisija je istaknula važnost regulatornog sustava kojim se osigurava ostvarivanje ciljeva uz minimalne troškove. Stoga se obvezala na daljnju racionalizaciju i pojednostavnjenje zahtjeva za izvješćivanje, pri čemu je krajnji cilj smanjiti administrativno opterećenje za 25 %, a da se pritom ne ugroze povezani ciljevi politike.

Zahtjevi za izvješćivanje bitni su za osiguravanje primjerenog praćenja i pravilne provedbe zakonodavstva. Njihovi troškovi uvelike se kompenziraju koristima koje donose, posebno kad je riječ o praćenju i osiguravanju usklađenosti s ključnim mjerama politike. Međutim, važno je te zahtjeve pojednostavniti kako bi se osiguralo da ispunjavaju svrhu kojoj su namijenjeni i kako bi se ograničilo administrativno opterećenje. Zahtjevi za izvješćivanje mogu nerazmjerno opteretiti dionike, uključujući MSP-ove i mikropoduzeća, među ostalim i zbog organizacijskih i tehnoloških promjena koje zahtijevaju prilagodbu izvornih zahtjeva za izvješćivanje.

Stoga je prioritet pojednostavniti obveze izvješćivanja i smanjiti administrativno opterećenje.

Ovim se zakonodavnim prijedlogom nastoji preispitati područje primjene Uredbe o referentnim vrijednostima i ukloniti njezine nedostatke te uvesti ciljana poboljšanja funkcioniranja te uredbe.

• Politički i pravni kontekst

Referentna vrijednost jest indeks² koji se koristi kao osnova za utvrđivanje cijene financijskog instrumenta ili financijskog ugovora ili za mjerenje uspješnosti investicijskog fonda.

¹ COM(2023) 168.

² Indeks je statistička mjera, obično cijene ili količine, koja se izračunava ili utvrđuje iz reprezentativnog skupa temeljnih podataka.

Trenutačno se utvrđuje velik broj raznih referentnih vrijednosti, uključujući referentne kamatne stope kao što je EURIBOR, dioničke referentne vrijednosti kao što su CAC 40, indeksi DAX ili S&P 500 i robne referentne vrijednosti, npr. referentne vrijednosti za energente kao što su West Texas Intermediate ili Brent. Uredba o referentnim vrijednostima obuhvaća nekoliko različitih kategorija vezane imovine, koje uključuju vlasničke instrumente (i instrumente poput vlasničkih, kao što su fondovi čijim se udjelima trguje na burzi), instrumente s fiksnim prinosom, kamatne i kreditne stope ili devizne tečajevne te raznu robu.

U tablicama od 1 do 3 prikazano je kako su u trenutačnoj Uredbi o referentnim vrijednostima glavne vrste referentnih vrijednosti kojima su obuhvaćene glavne kategorije imovine organizirane na temelju triju dimenzija: 1. iznosa imovine koja se poziva na referentnu vrijednost, 2. kategorije vezane imovine i 3. vrsta ulaznih podataka koji se upotrebljavaju za izračun referentne vrijednosti.

Tablica 1: postojeće zakonodavstvo: razlikovanje referentnih vrijednosti na temelju opsega upotrebe u EU-u

Kategorija	Kvantitativni prag ³	Intervencija potrebna za takvu klasifikaciju	Pravne posljedice	Trenutačan skup referentnih vrijednosti
Ključne referentne vrijednosti	<ul style="list-style-type: none"> - 500 milijardi EUR, ili - 400 milijardi EUR + 2 kvalitativna kriterija iz članka 20. stavka 1. točke (c), ili - referentna vrijednost temelji se na podnošenjima doprinositelja od kojih se većina nalazi u jednoj državi članici i smatra se ključnom u toj državi članici. 	Komisija donosi provedbene akte u skladu s člankom 20. stavkom 1. Uredbe o referentnim vrijednostima (provedbeni akt Komisije ⁴).	Primjenjuju se dodatna pravila (članci od 20. do 23.), uključujući obvezno upravljanje (nadležno tijelo ima ovlast zahtijevati od administratora da nastavi objavljivati referentnu vrijednost) i obvezno doprinosenje (ako administrator obavijesti nadležno tijelo o namjeri doprinositelja da prestane doprinositi ulazne podatke, nadležno tijelo ima ovlast zahtijevati od doprinositelja da doprinosi ulazne podatke).	EURIBOR, WIBOR, STIBOR, NIBOR
Značajne referentne vrijednosti	<ul style="list-style-type: none"> - Referentna vrijednost nije ključna referentna vrijednost i ispunjava jedan od sljedećih kriterija: - 50 milijardi EUR, ili - referentna vrijednost nema ili ima vrlo malo odgovarajućih tržišnih zamjenskih vrijednosti te bi, ako se referentna vrijednost prestane pružati ili se pruža na temelju ulaznih podataka koji više nisu u potpunosti reprezentativni za predmetno tržište ili gospodarsku stvarnost ili na temelju nepouzdatih ulaznih podataka, došlo do znatnog i nepovoljnog učinka na cjelovitost tržišta, financijsku stabilnost, potrošače, realno gospodarstvo ili financiranje kućanstava ili poduzeća u jednoj ili više država članica. 	Nadležno tijelo odgovorno za nadzor administratora odlučuje klasificirati referentnu vrijednost kao značajnu ili neznčajnu.	<ul style="list-style-type: none"> - Ciljano ublažavanje zahtjeva iz glave II. Uredbe o referentnim vrijednostima na temelju načela „poštuj ili objasni” (vidjeti članak 25. te uredbe). - Subjekti koji su već pod nadzorom trebaju se samo registrirati kako bi upravljali značajnim referentnim vrijednostima. 	Procjenjuje se da je do rujna 2022. područjem primjene Uredbe o referentnim vrijednostima bilo obuhvaćeno 50 značajnih referentnih vrijednosti koje je nudilo šest administratora. ⁵
Neznačajne referentne vrijednosti ⁶	Referentna vrijednost koja se ne smatra ključnom ili značajnom.		<ul style="list-style-type: none"> - Dalekosežnija ublažavanja zahtjeva iz glave II. Uredbe o referentnim vrijednostima na temelju načela „poštuj ili objasni” (vidjeti članak 26. te uredbe). - Za upravljanje neznčajnom referentnom vrijednošću potrebna je samo registracija. 	Sve ostale referentne vrijednosti

³ Izračun na temelju ukupne vrijednosti financijskih instrumenata, financijskih ugovora ili investicijskih fondova u Uniji za koje se upotrebljava referentna vrijednost koju je kao takvu utvrdio administrator referentne vrijednosti.

⁴ Provedbena uredba Komisije (EU) 2016/1368, kako je izmijenjena.

⁵ To ne uključuje nepoznat broj značajnih referentnih vrijednosti koje nude administratori iz trećih zemalja koji u to vrijeme nisu dobili priznanje ili prihvaćanje.

⁶ Osjenčano područje odnosi se na referentne vrijednosti za koje se administrator više ne bi morao registrirati; vidjeti u nastavku.

Tablica 2: postojeće zakonodavstvo: razlikovanje referentnih vrijednosti na temelju kategorije vezane imovine

Kategorija vezane imovine	Definicija	Intervencija potrebna za takvu klasifikaciju	Pravne posljedice
Referentne kamatne stope	„referentna vrijednost koja se [...] utvrđuje na temelju stope po kojoj banke mogu pozajmiti od druge banke ili agenata koji nisu banke ili se kod njih zadužiti na tržištu”	Intervencija nije potrebna. Nadležno tijelo odgovorno za nadzor administratora odlučuje klasificirati referentnu vrijednost prema kategoriji imovine koju mjeri.	Referentne kamatne stope podliježu posebnom sustavu utvrđenom u Prilogu I. Uredbi o referentnim vrijednostima.
Robne referentne vrijednosti	„referentna vrijednost čija je vezana imovina [...] roba [...], osim emisijskih jedinica [...]”		Robne referentne vrijednosti, osim: <ul style="list-style-type: none"> - robnih referentnih vrijednosti kod kojih ulazne podatke doprinose većinom nadzirani subjekti, - robnih referentnih vrijednosti koje su ujedno i referentne vrijednosti na temelju reguliranih podataka, - ključnih robnih referentnih vrijednosti kod kojih su temeljna imovina zlato, srebro ili platina, onih koje podliježu posebnom sustavu utvrđenom u Prilogu II. Uredbi o referentnim vrijednostima.
Ostalo (uključuje: vlasnički kapital, fiksni prihod, dug, devizni tečaj...)	[bilo koja druga referentna vrijednost]		Podložno općem sustavu Uredbe o referentnim vrijednostima.

Tablica 3: postojeće zakonodavstvo: razlikovanje referentnih vrijednosti na temelju vrste ulaznih podataka

Vrsta ulaznih podataka	Definicija	Intervencija potrebna za takvu klasifikaciju	Pravne posljedice
Referentna vrijednost na temelju reguliranih podataka	Referentna vrijednost koja je utvrđena primjenom formule koja obuhvaća: (a) ulazne podatke koji su u cijelosti doprineseni iz: i. mjesta trgovanja [...] ili mjesta trgovanja u trećoj zemlji za koju je Komisija donijela [odluku o jednakovrijednosti] [...]; ii. ovlaštenog sustava objavljivanja (APA) [...] ili pružatelja konsolidiranih podataka o trgovanju [...]; iii. odobrenog sustava izvješćivanja (ARM) [...]; iv. burze električne energije [...]; v. burze prirodnog plina [...]; vi. dražbovne platforme [...]; vii. pružatelja usluga kojem je administrator referentne vrijednosti izdvojio prikupljanje podataka [...], pod uvjetom da pružatelj usluga prima podatke u cijelosti od subjekta iz podtočaka od i. do vi. ove podtočke; (b) neto vrijednosti imovine investicijskih fondova.	Intervencija nije potrebna. Nadležno tijelo odgovorno za nadzor administratora odlučuje klasificirati referentnu vrijednost prema vrsti upotrijebljenih ulaznih podataka.	Referentne vrijednosti na temelju reguliranih podataka imaju koristi od znatnog ublažavanja zahtjeva u pogledu kontrola ulaznih podataka, izvješćivanja o povredama i doprinosa ulaznih podataka (vidjeti članak 17.). Referentne vrijednosti na temelju reguliranih podataka ne mogu se odrediti kao ključne referentne vrijednosti, čak i ako premašuju kvantitativne pragove utvrđene u članku 20.

Bilo koja druga referentna vrijednost	Svi ulazni podaci koji se ne smatraju reguliranim podacima.		Podložno općem sustavu Uredbe o referentnim vrijednostima.
---------------------------------------	---	--	--

Financijska tržišta su globalna, a referentne vrijednosti utvrđuju se i upotrebljavaju u cijelom svijetu. Europske banke, investicijski fondovi i drugi korisnici referentnih vrijednosti⁷ upotrebljavaju referentne vrijednosti EU-a i one trećih zemalja u razne svrhe: kako bi se zaštitili od rizika, među ostalim od kamatnog, kreditnog i valutnog rizika, ponudili proizvode za zaštitu svojih klijenata od rizika ili uspostavili portfelj ulaganja upotrebljavajući referentnu vrijednost kao obrazac za ulaganja ili mjerilo uspješnosti za portfelj ulaganja. U Uredbi o referentnim vrijednostima utvrđen je popis primjera upotrebe obuhvaćenih Uredbom:

- (a) izdavanje financijskog instrumenta koji se poziva na indeks ili kombinaciju indeksa;
- (b) utvrđivanje iznosa koji se plaća na temelju financijskog instrumenta ili financijskog ugovora utemeljenom na indeksu ili kombinaciji indeksa;
- (c) biti stranka u financijskom ugovoru koji se poziva na indeks ili kombinaciju indeksa;
- (d) pružanje kamatne stope [...] izračunane kao razlika kupovne ili prodajne cijene ili povećanje vrijednosti indeksa ili kombinacije indeksa [...];
- (e) mjerenje uspješnosti investicijskog fonda indeksom ili kombinacijom indeksa [...].

Uredbom o referentnim vrijednostima uređuje se i upotreba referentne vrijednosti unutar EU-a⁸. Stoga je cilj te uredbe osigurati pravilno funkcioniranje tržišta EU-a i visok stupanj zaštite potrošača i ulagača u pogledu referentnih vrijednosti na razini EU-a, kako je navedeno u uvodnoj izjavi 6. Uredbe o referentnim vrijednostima. U skladu s time člankom 29. te uredbe uređuje se upotreba referentnih vrijednosti u Uniji.

Uredba o referentnim vrijednostima počela se primjenjivati 1. siječnja 2018., uz prijelazno razdoblje za postojeće referentne vrijednosti i referentne vrijednosti trećih zemalja do 31. prosinca 2019. Rok za referentne vrijednosti trećih zemalja zatim je dvaput odgođen; Komisija je u srpnju 2023. donijela nacrt delegirane uredbe na temelju Uredbe o referentnim vrijednostima kako bi se prijelazno razdoblje ponovno produljilo do 31. prosinca 2025. za referentne vrijednosti trećih zemalja koje upotrebljavaju nadzirani subjekti iz EU-a⁹.

Uredba o referentnim vrijednostima temelji se na načelima za financijske referentne vrijednosti Međunarodne organizacije nadzornih tijela za vrijednosne papire (načela IOSCO-a) i načelima za agencije za izvješćivanje o cijenama nafte Međunarodne organizacije nadzornih tijela za vrijednosne papire (načela IOSCO-a za PRA-ove). Ta dva skupa načela razvijena su na međunarodnoj razini 2012. i 2013. kao odgovor na otkrivene manipulacije referentnim vrijednostima te su važna središnja točka za propise o referentnim vrijednostima

⁷ Nadzirani subjekti definirani su u članku 3. stavku 1. točki 17. Uredbe o referentnim vrijednostima.

⁸ Članak 2. stavak 1. Uredbe o referentnim vrijednostima. Uredbom o referentnim vrijednostima regulira se upotreba referentne vrijednosti među nadziranim subjektima EU-a, koje nazivamo „korisnicima referentnih vrijednosti”. Klijenti tih nadziranih subjekata, ulagači i poduzeća koji traže izloženost referentnim vrijednostima putem jednog od prethodno navedenih primjera upotrebe nazivat će se „krajnjim korisnicima” referentnih vrijednosti.

⁹ Vidjeti <https://webgate.ec.europa.eu/regdel/#/delegatedActs/2036?lang=hr>.

u cijelom svijetu. Poštuju ih većina profesionalnih administratora referentnih vrijednosti, koji se uglavnom sami certificiraju.

- **Pregled prijedloga**

U skladu s dvostrukim ciljem pojednostavnjenja izvješćivanja i smanjenja ukupnog regulatornog opterećenja te kao odgovor na mandat za preispitivanje Uredbe o referentnim vrijednostima u pogledu njezina područja primjene i pravila za upotrebu referentnih vrijednosti trećih zemalja, ovim se prijedlogom nastoje ukloniti sljedeća dva nedostatka:

- (1) nedovoljna proporcionalnost u postojećoj Uredbi o referentnim vrijednostima, posebno jer administratori neznačajnih referentnih vrijednosti podliježu obvezi registracije od prve upotrebe referentne vrijednosti koju ponude;
- (2) mogući odvrćajući učinci zahtjeva za priznanje ili prihvaćanje na spremnost administratora iz trećih zemalja da ponude referentne vrijednosti u EU-u. Administratori referentnih vrijednosti iz trećih zemalja, koji često nisu pod nadzorom u svojoj matičnoj jurisdikciji, suočavaju se sa znatnim dodatnim regulatornim opterećenjem kad traže pristup tržištu EU-a na temelju priznanja ili prihvaćanja. Zbog toga postoji rizik od smanjenja broja i raznovrsnosti referentnih vrijednosti dostupnih korisnicima referentnih vrijednosti u EU-u.

Ciljevi politike Uredbe o referentnim vrijednostima i dalje bi se trebali ostvariti ako se ona usmjeri na ključne referentne vrijednosti, značajne referentne vrijednosti, referentne vrijednosti EU-a za klimatsku tranziciju i referentne vrijednosti EU-a usklađene s Pariškim sporazumom. Stoga bi se na temelju ovog prijedloga zahtjev za registraciju ili odobrenje te većina bitnih zahtjeva i dalje trebali primjenjivati samo na administratore tih kategorija referentnih vrijednosti.

Prednosti racionalizacije

Ovim se prijedlogom ponovno utvrđuje područje primjene Uredbe o referentnim vrijednostima. Iako temeljna pravila ostaju ista, primjenjivat će se na manji broj sudionika na tržištu u skladu s pristupom koji se temelji na sistemskoj važnosti referentnih vrijednosti. Nadalje, prijedlog podrazumijeva postupna poboljšanja postupovnih pravila, pri čemu se pojašnjavaju određeni aspekti koji su u praksi dovodili do pravne nesigurnosti, osobito za korisnike referentnih vrijednosti.

Ovim će se prijedlogom smanjiti opterećenje povezano s registracijom i povezanim nadzorom administratora neznačajnih referentnih vrijednosti. Ti administratori čine veliku većinu (otprilike 90 %) ukupnog broja administratora, no upotreba njihovih referentnih vrijednosti manje je gospodarski značajna.

Rezultati primjene Uredbe o referentnim vrijednostima dodatno pokazuju da je u četiri godine primjene nadležno nacionalno tijelo izreklo samo jednu novčanu kaznu. Tu je kaznu 2021. izrekao BaFin, njemačko nadzorno tijelo za financijske usluge, u vezi s kontrolama nadziranog subjekta u pogledu njegova doprinosa ključnoj referentnoj vrijednosti¹⁰. Na temelju ovog prijedloga aktivnost doprinošenja ključnoj referentnoj vrijednosti i dalje će podlijezati istoj nadzornoj kontroli.

¹⁰ Vidjeti izvješće ESMA-e za 2021. o sankcijama izrečenima na temelju Uredbe o referentnim vrijednostima, <https://www.esma.europa.eu/document/report-sanctions-imposed-under-benchmarks-regulation-in-2021>.

Kad je riječ o nadziranim subjektima iz EU-a koji upotrebljavaju referentne vrijednosti, ovim bi se prijedlogom uklonila ograničenja upotrebe iz poglavlja o trećim zemljama postojeće Uredbe o referentnim vrijednostima, koja su utvrđena kao prepreka upotrebi većine referentnih vrijednosti trećih zemalja¹¹. Ovim se prijedlogom nastoje pojednostavniti i postojeća regulatorna opterećenja za korisnike referentnih vrijednosti u EU-u, kao što je potreba za pojedinačnom provjerom regulatornog statusa indeksa koje žele upotrebljavati kao referentne vrijednosti pregledom internetskih stranica i javnih registara. Trenutačno to smanjenje opterećenja proizlazi iz činjenice da se referentne vrijednosti automatski moraju odobriti za upotrebu. Na temelju ovog prijedloga trebalo bi biti dovoljno provjeriti registar iz članka 36. kako bi se provjerilo da referentna vrijednost nije predmet javne obavijesti kojom se zabranjuje njezina upotreba. Kako bi se omogućila potpuna transparentnost, sve relevantne odluke nadzornih tijela trebale bi se objaviti i objediniti u registru iz članka 36. te u bazi podataka u skladu s Uredbom o jedinstvenoj europskoj pristupnoj točki („ESAP”). Nadalje, ako nadležno tijelo ili ESMA zaključi da administrator referentne vrijednosti nije ispunio svoje obveze, korisnici referentnih vrijednosti u EU-u upozorili bi se javnom obaviješću da određena referentna vrijednost nije prikladna za upotrebu u Uniji i zabranila bi se daljnja upotreba te referentne vrijednosti.

Ostale razmatrane opcije politike

Alternativne opcije politike mogle su uključivati prilagodbu područja primjene samo za referentne vrijednosti trećih zemalja ili smanjenje bitnih zahtjeva za sve administratore bez izmjene područja primjene Uredbe. Prva je odbačena jer bi se narušili jednaki uvjeti na štetu administratora sa sjedištem u EU-u, a drugom bi se opcijom možda smanjilo opterećenje administratora iz EU-a, ali ne bi se na odgovarajući način riješila pitanja prekomjernog administrativnog opterećenja administratora neznačajnih referentnih vrijednosti iz EU-a i rizika koji pravila trećih zemalja predstavljaju za pristup korisnika iz EU-a referentnim vrijednostima trećih zemalja, a mogla bi i ugroziti cilj politike da se osiguraju sigurne i visokokvalitetne referentne vrijednosti.

Naposljetku, ako se postojeći regulatorni okvir ne izmijeni, Uredba o referentnim vrijednostima i dalje bi se primjenjivala na sve referentne vrijednosti koje upotrebljavaju sudionici na financijskim tržištima EU-a, uključujući referentne vrijednosti trećih zemalja. Kako je opisano u izvješću Komisije objavljenom 14. srpnja 2023.¹², pravila za upotrebu referentnih vrijednosti trećih zemalja i dalje bi odvrćala od ponude referentnih vrijednosti trećih zemalja kupcima iz EU-a, što bi moglo dovesti do ograničene dostupnosti odgovarajućih referentnih vrijednosti i potencijalno većih troškova za krajnje korisnike u EU-u. Zbog toga bi korisnici referentnih vrijednosti u EU-u, kao što su banke i investicijska društva, mogli izgubiti pristup velikom dijelu svjetskih indeksa koje koriste kao referentne vrijednosti za financijske instrumente ili kao referentne stope u financijskim ugovorima. To bi značilo da više ne bi mogli nuditi investicijske proizvode ili proizvode za zaštitu od rizika u kojima se upućuje čak i na vrlo uobičajene indekse trećih zemalja. Ulagači i poduzeća iz EU-a tad bi se morali obratiti posrednicima izvan EU-a za te osnovne usluge i riskirati plaćanje premije. Manja dostupnost referentnih vrijednosti trećih zemalja u EU-u zatim bi mogla dovesti do ograničenog tržišnog natjecanja i potencijalnog sistemskog rizika.

¹¹ COM(2023) 455 final.

¹² Isto.

Tablica 4: sažetak predložene reforme

<i>Vrste značajnih referentnih vrijednosti</i>	
<p>Značajne referentne vrijednosti na temelju zakona – referentne vrijednosti za koje je administrator zaključio da se na indeks pozivaju financijski instrumenti i ugovori, ili da se koristi kao mjerilo uspješnosti, čija je ukupna vrijednost referentne imovine veća od 50 milijardi EUR.</p>	<p>Značajne referentne vrijednosti prema oznaci – referentne vrijednosti koje nisu dosegnule prag od 50 milijardi EUR, ali imaju značajnu ulogu u funkcioniranju jednog ili više nacionalnih (maloprodajnih) tržišta ⁽¹³⁾.</p>
<i>Tko određuje?</i>	
<p>Takve se referentne vrijednosti automatski smatraju značajnima (nema potrebe za određivanjem). Administratori moraju obavijestiti svoje nadležno nacionalno tijelo kad dosegnu prag.</p> <p>ESMA i nadležna nacionalna tijela mogu izdati izjavu u kojoj se navodi da je referentna vrijednost premašila gornji prag, ali njezin administrator nije obavijestio svoje nadležno tijelo.</p>	<p>Referentne vrijednosti EU-a: nadležno nacionalno tijelo.</p> <p>Prije određivanja savjetuje se s ESMA-om i ona izdaje mišljenje o planiranom određivanju nadležnog tijela kako bi se osigurala dosljednost nacionalnih određivanja.</p> <p>Referentne vrijednosti trećih zemalja: ESMA, na zahtjev nadležnog nacionalnog tijela (članak 24. Uredbe o referentnim vrijednostima).</p>
<i>Regulatorne obveze</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • za administratore smještene u EU-u: odobrenje ili registracija u skladu s člankom 34. Uredbe o referentnim vrijednostima • za administratore iz trećih zemalja: priznanje ESMA-e na temelju članka 32. Uredbe o referentnim vrijednostima ili prihvaćanje na temelju članka 33. te uredbe, osim ako je donesena odluka o jednakovrijednosti s trećom zemljom 	
<i>Transparentnost za korisnike referentnih vrijednosti</i>	
<p><i>Tko objavljuje određivanje?</i></p> <p>Nema službenog određivanja.</p> <p>Nadležna nacionalna tijela i ESMA izdaju javnu izjavu ako administrator prijavi svoju referentnu vrijednost kao značajnu ili ako to nadležno tijelo ili ESMA ima jasne i dokazive razloge smatrati referentnu vrijednost značajnom.</p> <p>U registru ESMA-e objavljuju se nazivi referentnih vrijednosti na koje se primjenjuju obje vrste izjava, zajedno s poveznicom na tu izjavu.</p>	<p><i>Tko objavljuje određivanje?</i></p> <p>Odluka nadležnog nacionalnog tijela o određivanju objavljuje se u skladu s nacionalnim zakonima tog tijela. ESMA-u se obavješćuje o tom određivanju i ona objavljuje naziv te referentne vrijednosti i poveznicu na odluku o određivanju u registru iz članka 36.</p> <p>ESMA-ina odluka o određivanju objavljuje se na internetskim stranicama ESMA-e. Naziv referentne vrijednosti i poveznica na odluku o određivanju uvrštavaju se u registar iz članka 36.</p>
<i>Informacije o regulatornom statusu administratora značajnih referentnih vrijednosti</i>	
<p>U registru koji vodi ESMA u skladu s člankom 36. ⁽¹⁴⁾ navode se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - administratori koji su odobreni ili registrirani u EU-u, - administratori iz trećih zemalja koji su priznati ili prihvaćeni u EU-u, 	

¹³ Primjer relevantnog maloprodajnog tržišta mogu biti hipoteke ili vrlo popularni investicijski fondovi.

¹⁴ Sve informacije uvrštene u registar iz članka 36. bit će dostupne i putem jedinstvene europske pristupne točke (ESAP).

- referentne vrijednosti koje su predmet javne izjave nadležnog tijela ili ESMA-e kojom se zabranjuje njihova upotreba u EU-u, zajedno s poveznicama na takve izjave,
- popis referentnih vrijednosti EU-a za klimatsku tranziciju i referentnih vrijednosti EU-a usklađenih s Pariškim sporazumom dostupnih za upotrebu u EU-u.

Na temelju prijedloga Uredba bi bila usmjerena na ključne referentne vrijednosti, značajne referentne vrijednosti, referentne vrijednosti usklađene s Pariškim sporazumom i referentne vrijednosti za klimatsku tranziciju, bez obzira na to nalazi li se administrator u Uniji ili u trećoj zemlji¹⁵.

Značajnost referentne vrijednosti u prvom redu ovisi o njezinu gospodarskom značaju za tržište EU-a, a ukupna upotreba te referentne vrijednosti najrelevantnija je zamjena za taj značaj. Prag za utvrđivanje značajnosti trebao bi se u svim slučajevima izračunavati na temelju upotrebe referentne vrijednosti „unutar Unije”, bez razlikovanja među referentnim vrijednostima EU-a i onih trećih zemalja (¹⁶). Taj bi prag i dalje trebao iznositi 50 milijardi EUR, odnosno trebao bi biti isti kao prag prema kojem se na temelju postojeće Uredbe o referentnim vrijednostima razlikuju neznačajne i značajne referentne vrijednosti.

Odstupajući od općeg pravila, kako bi se uzele u obzir posebne situacije, nadležna tijela (za referentne vrijednosti EU-a) i ESMA (za referentne vrijednosti trećih zemalja) trebali bi moći odrediti referentne vrijednosti ispod kvantitativnog praga ako ispunjavaju određene kvalitativne kriterije kojima se dokazuje njihov učinak u Uniji.

¹⁵ Kako bi se očuvali integritet i ugled povezanih „oznaka EU-a”, referentne vrijednosti EU-a usklađene s Pariškim sporazumom i referentne vrijednosti EU-a za klimatsku tranziciju i dalje bi bile unutar područja primjene i mogu ih pružati samo administratori koji su odobreni ili registrirani u Uniji.

¹⁶ U skladu s definicijom „upotrebe referentne vrijednosti” iz članka 2. stavka 1. Uredbe o referentnim vrijednostima.

Kako bi se osigurala usklađenost nacionalnog određivanja, ali i zadržala odgovarajuća fleksibilnost, ovim se prijedlogom predviđa sustav koordinacije između određivanja koja obavljaju nacionalna tijela i onih koja obavlja ESMA. Glavna su načela sljedeća:

- nadležno tijelo može odrediti referentnu vrijednost kao značajnu samo ako je kao takvu prethodno nije odredilo nijedno drugo nadležno tijelo,
- prije određivanja nadležno tijelo trebalo bi pozvati administratora i, ako je riječ o prekograničnim određivanjima, nadležno nacionalno tijelo države članice administratora da dostave sve korisne informacije,
- prije određivanja nadležno tijelo trebalo bi se savjetovati s ESMA-om,
- ESMA bi trebala savjetovati o ispravnoj primjeni kriterija za nacionalno određivanje i ispitati može li se referentna vrijednost smatrati značajnom u drugim državama članicama,
- ako više tijela može odrediti referentnu vrijednost kao značajnu, trebalo bi postići dogovor o tome koje će tijelo to učiniti,
- ako se ne postigne dogovor, ESMA je ovlaštena riješiti spor.

Naposljetku, ovim se prijedlogom uzimaju u obzir posebnosti referentnih vrijednosti EU-a za klimatsku tranziciju i referentnih vrijednosti EU-a usklađenih s Pariškim sporazumom. Pružatelji referentnih vrijednosti mogu dobrovoljno odlučiti označiti referentne vrijednosti kao referentne vrijednosti EU-a za klimatsku tranziciju ili referentne vrijednosti EU-a usklađene s Pariškim sporazumom, ali to je povezano s posebnim zahtjevima na temelju Uredbe o referentnim vrijednostima. Stoga referentne vrijednosti EU-a za klimatsku tranziciju i referentne vrijednosti EU-a usklađene s Pariškim sporazumom mogu pružati samo administratori referentnih vrijednosti sa sjedištem u EU-u koji su odobreni ili registrirani. Nadalje, pružanje tih referentnih vrijednosti, neovisno o njihovoj veličini, trebalo bi regulirati jednako kao i pružanje značajnih referentnih vrijednosti na temelju Uredbe o referentnim vrijednostima.

- **Učinci racionalizacije**

Predloženim izmjenama nastoji se racionalizirati Uredba o referentnim vrijednostima na temelju pretpostavke da je regulatorno opterećenje trenutačno ravnomjerno raspoređeno na sve administratore koji podliježu toj uredbi, bez obzira na njihov gospodarski značaj. S druge strane, podskup administratora koji pružaju gospodarski najznačajnije referentne vrijednosti je ograničen. Konkretno, administratori referentnih vrijednosti obvezni su podnijeti zahtjev za registraciju čim se jedna referentna vrijednost upotrijebi u financijskom instrumentu ili ugovoru.

Prijedlogom bi se uklonio zahtjev odobrenja ili registracije (administratori iz EU-a) ili prihvaćanja ili priznanja (administratori iz trećih zemalja) za administratore koji nude samo neznačajne referentne vrijednosti. Obujam referentne imovine neznačajnih referentnih vrijednosti malen je, pa te vrste referentnih vrijednosti ne predstavljaju nikakav sistemski rizik. Kao rezultat toga obvezna usklađenost s organizacijskim zahtjevima za: i. upravljanje i sukob interesa, ii. funkciju nadzora te hijerarhiju i praćenje ulaznih podataka, iii. uspostavljanje kodeksa ponašanja u pogledu ulaznih podataka, iv. izvješćivanje o kršenjima i v. objavu metodoloških informacija i izjava o referentnim vrijednostima više se ne bi primjenjivala na administratore neznačajnih referentnih vrijednosti. Međutim, treba podsjetiti da bi se i dalje primjenjivali zahtjevi iz Uredbe (EU) br. 596/2014 („Uredba o zlouporabi tržišta”) (17). Naposljetku, trebalo bi priznati i da postoji ustaljena tržišna praksa da administratori referentnih vrijednosti djeluju u skladu s relevantnim načelima IOSCO-a.

Okvir 1

Značajne referentne vrijednosti u odnosu na neznačajne

U registru ESMA-e trenutačno su navedena 73 administratora referentnih vrijednosti EU-a. Od referentnih vrijednosti koje se trenutačno upotrebljavaju u EU-u, samo je jedna (EURIBOR) određena kao ključna referentna vrijednost pod nadzorom ESMA-e (18). Tri referentne vrijednosti, štokholmska međubankovna ponudbena kamatna stopa (STIBOR), norveška međubankovna ponudbena kamatna stopa (NIBOR) i varšavska međubankovna ponudbena kamatna stopa (WIBOR), ključne su referentne vrijednosti pod nacionalnim nadzorom (19). Sve su te ključne referentne vrijednosti referentne kamatne stope, a svakom od njih upravlja drugi administrator iz EU-a.

¹⁷ Uredba o zlouporabi tržišta primjenjuje se na ponašanje povezano s referentnim vrijednostima u skladu s člankom 2. Člankom 12. Uredbe o zlouporabi tržišta propisano je da manipuliranje tržištem obuhvaća i aktivnost prenošenja lažnih ili obmanjujućih informacija ili davanje lažnih ili obmanjujućih osnovnih podataka u odnosu na referentnu vrijednost ako je osoba koja je prenijela informaciju ili dala osnovni podatak znala ili trebala znati da su oni lažni ili obmanjujući, ili bilo koji drugi postupak kojim se manipulira izračunom referentne vrijednosti. U zakonodavnom prijedlogu „Akt o uvrštenju na burzu” Komisija je predložila izmjenu Uredbe o zlouporabi tržišta kako bi se administratori referentnih vrijednosti i doprinositelji uključili u područje primjene sustava administrativnih sankcija izmjenom članka 30. stavka 2. točaka od (e) do (g). Predloženim izmjenama članka 23. jača se i ovlast nadležnih tijela u pogledu administratora referentnih vrijednosti.

¹⁸ Članak 20. stavak 1. točka (a) Uredbe o referentnim vrijednostima, kojom se zahtijeva da se na referentnu vrijednost pozivaju financijski ugovori i financijski instrumenti u ukupnoj vrijednosti od najmanje 500 milijardi EUR.

¹⁹ Članak 20. stavak 1. točka (b) Uredbe o referentnim vrijednostima.

ESMA-ina neformalna anketa među nacionalnim nadzornim tijelima pokazala je da je u rujnu 2022. šest administratora referentnih vrijednosti pod europskim nadzorom (tri iz EU-a i tri iz trećih zemalja ⁽²⁰⁾) nudilo jednu ili više značajnih referentnih vrijednosti ⁽²¹⁾. Preostalih 66 administratora pruža samo neznčajne referentne vrijednosti.

Ta će racionalizacija dovesti do boljeg usmjeravanja nadzora na relevantne kategorije ključnih ili značajnih referentnih vrijednosti, koje su definirane kao referentne vrijednosti koje se pozivaju na financijske instrumente i financijske ugovore ili investicijske fondove u ukupnom iznosu većem od 500 milijardi EUR (ključne) ili 50 milijardi EUR (značajne) ili referentne vrijednosti koje, na temelju procjene na nacionalnoj razini ili razini EU-a, imaju značajnu ulogu na (maloprodajnom) tržištu u određenoj državi članici ili na tržištu u nekoliko država članica.

Očekuje se da će se prijedlogom smanjiti broj subjekata iz EU-a koji su obuhvaćeni područjem primjene Uredbe o referentnim vrijednostima. Od 73 administratora iz EU-a koji su trenutačno pod nadzorom 66 bilo ih bi izvan područja primjene, osim ako bi ih se posebno odredilo kao značajne. To odgovara smanjenju skupa referentnih vrijednosti koje podliježu obveznoj usklađenosti za do 90 %. Za troškovne posljedice vidjeti odjeljak o REFIT-u u nastavku.

- **Posljedice za administratore iz trećih zemalja**

Osiguravanje jednakog postupanja prema administratorima neovisno o njihovoj lokaciji vodeće je načelo ovog prijedloga. Stoga bi područje primjene Uredbe o referentnim vrijednostima u pogledu administratora iz EU-a trebalo biti identično području primjene koje se primjenjuje na administratore iz trećih zemalja.

Procjenjujemo da postoji oko 273 administratora referentnih vrijednosti trećih zemalja ⁽²²⁾. U skladu s postojećim pravilima, od 1. siječnja 2026. svi bi morali osigurati pristup tržištu EU-a na temelju jednakovrijednosti, priznanja ili prihvaćanja kako bi njihove referentne vrijednosti ostale dostupne nadziranim subjektima iz EU-a. Trenutačno se na dvojicu od tih administratora primjenjuje odluka o jednakovrijednosti ⁽²³⁾, još dvojicu priznaje nadzirani subjekt iz EU-a ⁽²⁴⁾, a deset ih priznaje ESMA ⁽²⁵⁾. Preostalih 259 administratora može do 1. siječnja 2026. nuditi svoje referentne vrijednosti u EU-u bez ograničenja u skladu s prijelaznim razdobljem iz članka 51. stavka 5. Uredbe o referentnim vrijednostima. To znači da je samo oko 5 % administratora iz trećih zemalja uspješno iskoristilo jedan od triju načina pristupa tržištu EU-a.

²⁰ Koji su dobili pristup tržištu EU-a priznanjem ili prihvaćanjem. Usto postoji nepoznat broj administratora iz trećih zemalja koji nude značajne referentne vrijednosti u EU-u u skladu s prijelaznim odredbama.

²¹ Referentne vrijednosti na koje se pozivaju financijski ugovor i financijski instrumenti u ukupnoj vrijednosti većoj od 50 milijardi EUR ili se na njih ne poziva nijedna ili se na njih poziva vrlo mali broj [ili nemaju nijedan ili imaju vrlo mali broj] odgovarajućih tržišnih zamjenskih vrijednosti, a imaju [ili bi mogle imati] znatan i nepovoljan učinak na integritet tržišta, financijsku stabilnost, potrošače, realno gospodarstvo ili financiranje kućanstava ili poduzeća u jednoj ili više država članica.

²² Sve podatke u ovom odjeljku dostavila je ESMA, među ostalim na temelju komercijalne baze podataka (www.rimes.com).

²³ ABS Benchmarks Administration CO PTE. LTD. (Singapur) i ASX Benchmarks Limited (Australija).

²⁴ S&P Dow Jones Indices, LLC (SAD) i SIX Index AG (Švicarska).

²⁵ Hedge Fund Research, Inc. (SAD), ICAP Information Services Limited (Ujedinjena Kraljevina), Invesco Indexing LLC (SAD), JPX Market Innovation & Research, Inc. (Japan), Leonteq Securities AG (Švicarska), LPX AG (Švicarska), Nikkei Inc. (Japan), Scientific Infra Pte Ltd (Singapur), STOXX Ltd. (Švicarska), WisdomTree, Inc. (SAD).

Kad je riječ o značajnim referentnim vrijednostima, procjenjuje se da najmanje šest administratora iz trećih zemalja pruža barem jednu referentnu vrijednost koja premašuje prag upotrebe od 50 milijardi EUR u EU-u. Od tih šest tri su trenutačno dobila priznanje ili prihvaćanje u EU-u. S obzirom na to da se ovim prijedlogom predviđa mogućnost da ESMA odredi dodatne referentne vrijednosti trećih zemalja kao značajne, tih šest administratora značajnih referentnih vrijednosti iz trećih zemalja trebalo bi smatrati minimalnim skupom na koji će se i dalje primjenjivati sustav trećih zemalja.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Ovaj je prijedlog dio paketa mjera za racionalizaciju zahtjeva za izvješćivanje. To je korak u kontinuiranom procesu pažljivog razmatranja postojećih zahtjeva za izvješćivanje, čiji je cilj ocijeniti jesu li zahtjevi i dalje relevantni i povećati njihovu učinkovitost.

Ovim se prijedlogom nastoji znatno smanjiti broj referentnih vrijednosti obuhvaćenih područjem primjene prava Unije, a time i regulatorno opterećenje za većinu administratora referentnih vrijednosti i za korisnike. Veća usmjerenost napora u pogledu usklađenosti i nadzora na gospodarski najznačajnije referentne vrijednosti ujedno će osigurati ostvarenje ciljeva politike na kojima se temelji Uredba o referentnim vrijednostima.

Osim toga, ova će reforma Uredbe o referentnim vrijednostima pridonijeti općim ciljevima politika EU-a u području financijskih usluga kojima se nastoji zaštititi financijska stabilnost. Prijedlog će pridonijeti i ciljevima akcijskog plana za uniju tržišta kapitala, kojim se nastoji produbiti tržišta kapitala EU-a i povećati konkurentnost europskoga gospodarstva i europskih poduzeća.

Pristup iz ovog prijedloga treba razlikovati od pristupa koji je Komisija predložila u svojem prijedlogu o transparentnosti i integritetu aktivnosti dodjele okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga²⁶. Inicijativa za rejtinge prema okolišnim, socijalnim i upravljačkim kriterijima temelji se na načelima i uglavnom je zasnovana na preporukama koje je IOSCO objavio u studenome 2021. Druge jurisdikcije koje nastoje poboljšati transparentnost i integritet okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga svoj rad također temelje na preporukama IOSCO-a, što bi trebalo dovesti do široke globalne usklađenosti u pogledu tretmana tih pružatelja. Na temelju toga u prijedlogu o okolišnim, socijalnim i upravljačkim rejtingima primjenjuje se sveobuhvatan pristup regulaciji aktivnosti povezanih s tim rejtingima, uključujući sustave trećih zemalja, ali se on znatno razlikuje od Uredbe o referentnim vrijednostima jer ne njime ne uređuje upotreba tih rejtinga. Osim toga, tržište okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga slabije je razvijeno, a korisnici tih rejtinga manje su izloženi tržišnoj snazi određenih pružatelja, uz napomenu da su ti korisnici uglavnom institucionalni ulagatelji koji, prije nego što odluče o određenoj strategiji ulaganja, ulazne podatke mogu dopuniti vlastitom analizom. Zbog toga ne treba očekivati da će sustav okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga dovesti do štete za korisnike na isti način kao što bi sustav trećih zemalja u Uredbi o referentnim vrijednostima to učinio da nema zakonodavne intervencije.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

S pomoću Programa za primjerenost i učinkovitost propisa (REFIT) Komisija osigurava da je njezino zakonodavstvo svrsishodno i prilagođeno potrebama dionika, uz minimalno opterećenje i postizanje zadanih ciljeva. Ovaj je prijedlog stoga dio programa REFIT jer se njime smanjuje složenost obveza izvješćivanja koje proizlaze iz propisa EU-a.

²⁶ COM(2023) 314 final; Okolišni, socijalni i upravljački rejtingi su „mišljenja” pružatelja rejtinga koja se ne bi trebala tumačiti kao oblik označavanja ili certificiranja.

Iako su određeni zahtjevi za izvješćivanje ključni, moraju biti što učinkovitiji. Trebalo bi izbjeći preklapanja, ukloniti nepotrebna opterećenja i što više koristiti digitalna i interoperabilna rješenja.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Članak 114. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).

Uredbom (EU) 2016/1011 uklonjene su prepreke trgovini na temelju članka 114. UFEU-a. Zakonodavac Unije stoga se može osloniti na istu pravnu osnovu kako bi sad prilagodio Uredbu (EU) 2016/1011. To je u skladu s rasuđivanjem Suda u predmetu *C-58/08 Vodafone i dr.* [2010.], I-04999, točka 34., u kojoj je Sud naveo: „Ako je aktom koji se temelji na članku 95. UEZ-a već uklonjena svaka prepreka trgovini u području koje se njime usklađuje, zakonodavcu Zajednice ne može se uskratiti mogućnost da taj akt prilagodi bilo kakvoj promjeni okolnosti ili razvoju znanja s obzirom na njegovu zadaću zaštite općih interesa priznatih Ugovorom (vidjeti u tom smislu navedenu presudu *British American Tobacco (Investments) i Imperial Tobacco*, točke 77. i 78.).”

• Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

Prijedlog je u skladu s načelom supsidijarnosti. Za određivanje referentnih vrijednosti relevantnih za tržište u državi članici odgovorno je nadležno tijelo koje je najbliže tom relevantnom tržištu. Na primjer, ako određenu referentnu vrijednost najčešće upotrebljavaju operateri na određenom (nacionalnom) tržištu, na tom je nadležnom tijelu da tu referentnu vrijednost odredi kao značajnu, neovisno o tome gdje administrator te referentne vrijednosti ima domicil. Ako se tom referentnom vrijednošću upravlja u drugoj državi članici, neometan nadzor takve referentne vrijednosti trebao bi se osigurati suradnjom između nadležnih tijela. S obzirom na rizike za financijsku stabilnost i složenost postupaka te gubitke koji bi mogli nastati u kontekstu financijske nestabilnosti, ti se troškovi nadzora smatraju proporcionalnima. Nadalje, mjere za izbjegavanje fragmentacije i pravne nesigurnosti uključuju koordinacijsku i posredničku ulogu ESMA-e prije nacionalnih određivanja i pravila o stečenim pravima za administratore referentnih vrijednosti koji su već dobili odobrenje ili su registrirani pri nadležnom nacionalnom tijelu.

• Proporcionalnost

Ovim se prijedlogom uvodi jednostavniji i proporcionalniji pristup regulaciji referentnih vrijednosti. Prijedlog je ograničen na promjene koje su potrebne za postizanje okvira koji dobro funkcionira za sudionike na tržištu EU-a. Ne prelazi ono što je neophodno za ostvarivanje njegovih ciljeva. U skladu je s načelom proporcionalnosti, uzimajući u obzir odgovarajuću ravnotežu između očuvanja financijske stabilnosti i cjelovitosti europskih tržišta te troškovne učinkovitosti mjere.

Predloženim regulatornim izmjenama smanjit će se pravna nesigurnost za nadzirane subjekte iz EU-a i omogućit će im se da iskoriste najširi raspon referentnih vrijednosti EU-a i trećih zemalja. Nadalje, postoji jasna podjela nadležnosti između relevantnih nacionalnih tijela, ESMA-e i Komisije u vezi s određivanjem referentne vrijednosti kao ključne ili značajne. Prijedlogom se utvrđuje i jasno razgraničenje pravnih posljedica za administratore koji pružaju referentne vrijednosti koje su određene kao ključne ili značajne.

U usporedbi s postojećom Uredbom o referentnim vrijednostima ovim se prijedlogom ujedno povećava pravna sigurnost u pogledu regulatornog statusa referentnih vrijednosti koje su određene kao značajne – subjekti koji određuju referentne vrijednosti (nadležna tijela) obvezni su jasno obavijestiti o regulatornom statusu referentne vrijednosti koja je određena kao značajna. Osim toga, te će odluke biti lako dostupne na ESAP-u i u registru koji vodi ESMA.

- **Odabir instrumenta**

Prijedlogom se uvode izmjene postojeće uredbe na temelju članka 114. UFEU-a, te bi stoga i on trebao biti uredba.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- **Ex post evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Ovo ciljano preispitivanje usmjereno je na:

- osiguravanje da korisnici referentnih vrijednosti u EU-u mogu koristiti što širi raspon referentnih vrijednosti EU-a i trećih zemalja te ostati konkurentni na globalnim tržištima kapitala,
- smanjenje regulatornog opterećenja administratora referentnih vrijednosti iz EU-a koje imaju ograničen gospodarski učinak uz istodobno održavanje odgovarajućeg nadzora ključnih i značajnih referentnih vrijednosti, referentnih vrijednosti EU-a za klimatsku tranziciju i referentnih vrijednosti EU-a usklađenih s Pariškim sporazumom.

Službe Komisije prikupile su podatke izravno od sudionika na tržištu i održale sastanke s dionicima o njihovoj trenutačnoj situaciji, problemima i prijedlozima za poboljšanje i reformu Uredbe o referentnim vrijednostima, a posebice poglavlja o trećim zemljama. Objavile su i poziv na očitovanje u trajanju od četiri tjedna i prikupile stajališta sudionika na tržištu.

- **Savjetovanje s državama članicama**

Službe Komisije savjetovale su se sa stručnjacima iz država članica o budućem obliku Europske uredbe o referentnim vrijednostima na sastancima stručne skupine Europskog odbora za vrijednosne papire održanima 22. lipnja 2023. i 21. rujna 2023.

Većina država članica složila se da bi područje primjene Uredbe trebalo obuhvaćati samo značajne referentne vrijednosti i da bi referentne vrijednosti koje premašuju prag upotrebe od 50 milijardi EUR trebale automatski biti obuhvaćene područjem primjene. Neke države članice ujedno su se zalagale za nacionalno diskrecijsko pravo potrebno kako bi se određeni indeksi smatrali značajnima, čak i ako se ta referentna vrijednost uglavnom koristi u jednoj državi članici ili ako dogovoreni pragovi za određivanje referentne vrijednosti kao relevantne za EU nisu dosegnuti. U naknadnoj raspravi o strukturi nacionalnog sustava određivanja većina država članica navela je da će razmotriti određivanje ograničenog broja referentnih vrijednosti koje uglavnom pružaju administratori smješteni u toj državi članici.

Većina država članica smatra primjerenim primijeniti prag ili kriterije za određivanje na isti način na referentne vrijednosti kojima se upravlja unutar EU-a i one kojima se upravlja izvan EU-a.

Bez obzira na pristup koji se odabere za određivanje praga za određivanje referentne vrijednosti kao značajne, većina država članica koje su izrazile mišljenje o tom pitanju žele zadržati robne referentne vrijednosti koje pružaju agencije za izvješćivanje o cijenama u okviru područja primjene Uredbe o referentnim vrijednostima i primjenjivati pravila iz Priloga II. toj uredbi na tu kategoriju referentnih vrijednosti.

- **Savjetovanja s dionicima**

Od 20. svibnja do 12. kolovoza 2022. provedeno je ciljano savjetovanje o pravilima upotrebe referentnih vrijednosti iz treće zemlje. Primljena su 64 odgovora na internetski upitnik. Detaljan sažetak primljenih odgovora uključen je u izvješće Komisije o upotrebi referentnih vrijednosti trećih zemalja u EU-u²⁷.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Ovaj je prijedlog osmišljen nakon postupka internog preispitivanja postojećih obveza izvješćivanja i temelji se na iskustvu stečenom provedbom povezanog zakonodavstva. Budući da je to jedan od koraka u procesu kontinuirane procjene zahtjeva za izvješćivanje koji proizlaze iz zakonodavstva EU-a, nastavit će se preispitivati takvo opterećenje i njegov učinak na dionike.

- **Procjena učinka**

Za ovaj prijedlog nije pripremljena procjena učinka zbog sljedećih razloga:

- prijedlogom se odgovara na dva posebna cilja politike kojima se u velikoj mjeri unaprijed određuje opcija politike predstavljena u ovom prijedlogu;
- ovaj se prijedlog sastoji od ciljne prilagodbe područja primjene Uredbe o referentnim vrijednostima i poboljšanja značajki proporcionalnosti; njime se ne mijenjaju temeljna pravila ni način nadzora. Iako se zadržava razlika između neznačajnih referentnih vrijednosti i drugih referentnih vrijednosti, koja već postoji u Uredbi o referentnim vrijednostima, njime se regulatorni okvir bolje usklađuje s regulacijom referentnih vrijednosti u drugim jurisdikcijama, koja se općenito temelji na određivanju indeksa s gospodarski najznačajnijim učinkom;
- Nadalje, ovaj je prijedlog utemeljen na procjeni učinka provedenoj 2020. ⁽²⁸⁾ i izvješću Komisije koje je suzakonodavcima predstavljeno 2023. ⁽²⁹⁾, uključujući dva javna savjetovanja ⁽³⁰⁾. Namjera da se ta inicijativa nastavi bez procjene učinka najavljena je u pozivu na očitovanje objavljenom od 1. ožujka do 29. ožujka 2023. ⁽³¹⁾.

²⁷ COM(2023) 455 final.

²⁸ SWD(2020) 147 final.

²⁹ COM(2023) 455 final.

³⁰ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12016-Report-pursuant-to-Article-54-of-the-Benchmark-Regulation/public-consultation_hr i https://finance.ec.europa.eu/regulation-and-supervision/consultations/finance-2022-benchmarks-third-country_en.

³¹ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13762-Uredba-o-referentnim-vrijednostima-preispitivanje-podrucja-primjene-i-pravila-za-referentne-vrijednosti-koje-nisu-iz-EU-a_hr

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

Prijedlog je dio programa REFIT, a cilj mu je pojednostavniti zakonodavstvo i smanjiti opterećenje za dionike. Očekuje se da će se ovim zakonodavnim prijedlogom smanjiti troškovi za pružatelje referentnih vrijednosti EU-a koji ne pružaju značajne referentne vrijednosti i za sve europske korisnike referentnih vrijednosti.

Iako nije bilo moguće izraditi precizne procjene³², očekuje se da će se ovim prijedlogom ostvariti uštede troškova za administratore referentnih vrijednosti, korisnike referentnih vrijednosti i nadležna nacionalna tijela zadužena za nadzor administratora referentnih vrijednosti.

- Administratori referentnih vrijednosti u svakom će slučaju uštedjeti na troškovima usklađivanja, naročito na troškovima koji proizlaze iz zahtjeva za izvješćivanje. Administratori koji pružaju samo neznajne referentne vrijednosti uštedjet će i na troškovima usklađivanja kojim osiguravaju da njihov organizacijski ustroj i referentne vrijednosti koje pružaju, uz zahtjeve propisane načelima IOSCO-a (³³), ispunjavaju dodatne detaljne zahtjeve Uredbe o referentnim vrijednostima i na godišnjim naknadama za nadzor (³⁴). Osim toga, novi će sudionici uštedjeti na početnoj naknadi za registraciju. Administratori koji pružaju značajne ili ključne referentne vrijednosti, referentne vrijednosti EU-a za klimatsku tranziciju ili referentne vrijednosti EU-a usklađene s Pariškim sporazumom vjerojatno neće uštedjeti na troškovima. Ipak, i ti administratori mogu ostvariti uštede u mjeri u kojoj pružaju i neznajne referentne vrijednosti.
- Očekuje se da će korisnici referentnih vrijednosti imati koristi od veće dostupnosti referentnih vrijednosti EU-a i trećih zemalja, regulatornog okruženja koje je zahvaljujući racionalizaciji regulatornih zahtjeva otvorenije za inovacije te od povećanog tržišnog natjecanja na tržištu referentnih vrijednosti. Očito je da bi kontinuirana dostupnost referentnih vrijednosti trećih zemalja mogla biti važan element uštede troškova. Jedna velika kreditna institucija procijenila je da su prihodi povezani s pružanjem usluga u kojima se koriste referentne vrijednosti trećih zemalja u rasponu od 100 do 150 milijuna EUR. Ti bi prihodi bili ugroženi ako bi neke ili sve referentne vrijednosti trećih zemalja postale nedostupne za upotrebu u EU-u.
- Nadležna tijela u EU-u zabilježiti će znatno smanjenje broja referentnih vrijednosti i broja administratora referentnih vrijednosti pod svojim nadzorom. Iako se ne može pretpostaviti da će uštede biti linearne smanjenju skupa referentnih vrijednosti koji nadziru jer će administratori koji ostaju pod nadzorom biti odgovorni za referentne

³² Ciljano savjetovanje tijekom ljeta 2022. sadržavalo je pitanja o troškovima, ali prikupljene su samo nepouzdana informacije.

³³ Jedan važni administrator referentne vrijednosti procijenio je da cjelokupni trošak uspostave administratora referentne vrijednosti s odobrenjem EU-a iznosi 2–3 milijuna EUR, a godišnji trošak kontinuiranog nadzora između 1,5 i 2 milijuna EUR.

³⁴ Te se naknade znatno razlikuju, od paušalnih godišnjih naknada od nekoliko stotina eura koje naplaćuju određena nacionalna tijela do naknada koje se temelje na stvarnim troškovima vremena utrošenog na nadzor.

vrijednosti sa značajnijim gospodarskim učinkom, trebalo bi doći do znatnog smanjenja troškova i prilike da se nadzorni kapacitet usmjeri na ključne referentne vrijednosti, značajne referentne vrijednosti, referentne vrijednosti EU-a za klimatsku tranziciju i referentne vrijednosti EU-a usklađene s Pariškim sporazumom.

- **Temeljna prava**

Prijedlogom se poštuju temeljna prava i načela priznata Poveljom EU-a o temeljnim pravima, naročito sloboda poduzetništva (članak 16.). Ovom se inicijativom nastoji osigurati da korisnici referentnih vrijednosti u EU-u mogu upotrebljavati što širi raspon referentnih vrijednosti EU-a i trećih zemalja i njome će se stvoriti tržišno okruženje u kojem se korisnici referentnih vrijednosti iz EU-a mogu natjecati sa svojim konkurentima izvan Unije. Ona će stoga pridonijeti poboljšanju prava na slobodno poslovanje. Ne očekuje se da će predložene izmjene Uredbe o referentnim vrijednostima negativno utjecati na zaštitu potrošača jer će se preispitivanjem unutar područja primjene zadržati ključne i značajne referentne vrijednosti koje se najčešće koriste te su relevantne za zaštitu potrošača i ulagača.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Ne očekuje se da će ova inicijativa financijski utjecati na proračun EU-a. Početne naznake upućuju na to da bi se broj referentnih vrijednosti i administratora referentnih vrijednosti pod nadzorom ESMA-e smanjio ili, ovisno o izvršavanju ovlasti za određivanje, ostao isti. To bi značilo da bi ESMA-i, ovisno o izvršavanju ovlasti za određivanje, trebalo manje osoblja za izravni nadzor administratora referentnih vrijednosti.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Predviđena je evaluacija pet godina nakon provedbe mjere i u skladu sa smjernicama Komisije za bolju regulativu. Cilj je evaluacije procijeniti, među ostalim, djelotvornost i učinkovitost Uredbe u ostvarenju ciljeva politike i odlučiti jesu li potrebne nove mjere ili izmjene.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

Članak 1. – Izmjene Uredbe o referentnim vrijednostima

U članku 2. stavku 1. Uredbe o referentnim vrijednostima utvrđeno je njezino područje primjene. Prijedlogom se mijenja članak 1. stavak 1. kako bi se uzeo u obzir novi pristup i dodaje se novi stavak 1.a. Definira se i vrsta referentnih vrijednosti na koje se primjenjuju posebne glave Uredbe (EU) 2016/1011. To su ključne referentne vrijednosti, značajne referentne vrijednosti, referentne vrijednosti EU-a usklađene s Pariškim sporazumom i referentne vrijednostima EU-a za klimatsku tranziciju. Administratori referentnih vrijednosti koje se ne smatraju ključnima u skladu s člankom 20. stavkom 1. Uredbe obuhvaćeni su područjem primjene nakon što ponude jednu ili više referentnih vrijednosti koje su određene kao značajne u skladu s novim člankom 24. Stoga se za neznčajne referentne vrijednosti više ne zahtijeva primjena zahtjeva iz glava II. (Cjelovitost i pouzdanost referentne vrijednosti), III. (Zahtjevi za različite vrste referentnih vrijednosti), IV. (Transparentnost i zaštita potrošača) i VI. (Odobrenje, registracija i nadzor administratora) (novi stavak 3. u članku 2.).

U članku 3. stavku 1. točki 26. mijenja se definicija značajne referentne vrijednosti.

Kako bi se očuvao integritet oznake i osigurao učinkovit nadzor, administratori referentnih vrijednosti EU-a usklađenih s Pariškim sporazumom ili referentnih vrijednosti EU-a za

klimatsku tranziciju ostaju obuhvaćeni područjem primjene Uredbe o referentnim vrijednostima, bez obzira na njihovu značajnost, pa moraju dobiti odobrenje ili se registrirati u EU-u.

U skladu s prilagođenim područjem primjene posebna „negativna pravila o određivanju” za referentne vrijednosti deviznog tečaja i neznčajne referentne vrijednosti suvišna su i mogu se staviti izvan snage.

Referentne vrijednosti EU-a usklađene s Pariškim sporazumom i referentne vrijednosti EU-a za klimatsku tranziciju

U članku 19.a dodaje se novi stavak 4. kako bi se zaštitio integritet oznake i osigurao učinkovit nadzor. Administratori referentnih vrijednosti EU-a usklađenih s Pariškim sporazumom ili referentnih vrijednosti EU-a za klimatsku tranziciju ostaju obuhvaćeni područjem primjene Uredbe o referentnim vrijednostima, bez obzira na njihovu značajnost, pod uvjetom da dobiju odobrenje ili registraciju u EU-u.

Značajne referentne vrijednosti

Izmjene članka 24. čine srž ovog prijedloga. Njegovim prvim stavkom uređuje se određivanje je li referentna vrijednost značajna na temelju jednostavnog brojčanog praga: koriste li se takve referentne vrijednosti kao referentna vrijednost za imovinu čija kumulativna vrijednost premašuje 50 milijardi EUR.

Člankom 24. stavkom 2. utvrđuje se obveza svih administratora referentnih vrijednosti kojima se koriste nadzirani subjekti u EU-u da obavijeste Komisiju ako jedna ili više referentnih vrijednosti kojima upravljaju premaši prag upotrebe od 50 milijardi EUR. Ta se obveza primjenjuje na administratora smještenog u Uniji i na administratora smještenog u trećoj zemlji. U skladu s člankom 2. stavkom 1. Uredbe o referentnim vrijednostima prag upotrebe trebao bi se izračunati na temelju upotrebe referentne vrijednosti unutar EU-a.

Nakon primitka obavijesti te se referentne vrijednosti smatraju značajnima i moraju ispunjavati zahtjeve koji se primjenjuju na značajne referentne vrijednosti (članak 24.a stavak 1.).

U skladu s člankom 24. nadležno nacionalno tijelo može izdati i odluku u kojoj se navodi da referentna vrijednost, čija upotreba unutar EU-a ne premašuje 50 milijardi EUR, ispunjava kvalitativne uvjete povezane sa značajnošću utvrđene u članku 24. stavku 1. točki (b) u pogledu svoje države članice („određivanje nadležnog nacionalnog tijela”). Takva određivanja trebala bi ostati ograničena i trebala bi biti popraćena obrazloženom odlukom nadležnog tijela u kojoj se jasno navode razlozi zbog kojih je referentna vrijednost u toj državi članici značajna u skladu s točkom (b).

Nadležna tijela trebala bi objaviti odluke o određivanju, a ESMA bi trebala prikupiti sve odluke o određivanju koje su ona izdala. To korisnicima omogućuje da jednostavno provjere status određivanja referentnih vrijednosti koje namjeravaju upotrebljavati. Nadzirani subjekti trebali bi biti obvezni redovito koristiti te izvore kako bi provjerili status određivanja referentnih vrijednosti koje namjeravaju upotrebljavati.

Usporedni sustav za određivanje referentnih vrijednosti trećih zemalja kao značajnih u skladu s kvalitativnim kriterijima utvrđen je u članku 24. stavku 6. Odgovornost se u tom slučaju dodjeljuje ESMA-i, koja djeluje na zahtjev jednog ili više nadležnih tijela. Kvalitativni kriteriji slični su onima za određivanje referentnih vrijednosti EU-a, kao i mjere kojima se osigurava transparentnost određivanja.

Člankom 2. propisuje se da Uredba stupa na snagu 20. dana od dana objave. Primjena ovog akta odgađa se do 1. siječnja 2026.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**o izmjeni Uredbe (EU) 2016/1011 u pogledu područja primjene pravila za referentne vrijednosti, upotrebe u Uniji referentnih vrijednosti koje pruža administrator smješten u trećoj zemlji i određenih zahtjeva za izvješćivanje**

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,
 uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,
 uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,
 nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,
 uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke³⁵,
 uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora³⁶,
 u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom³⁷,
 budući da:

- (1) Zahtjevi za izvješćivanje bitni su za osiguravanje primjerenog praćenja i pravilne provedbe zakonodavstva. Međutim, važno je te zahtjeve pojednostavniti kako bi se osiguralo da ispunjavaju svrhu kojoj su namijenjeni i kako bi se ograničilo administrativno opterećenje.
- (2) Na temelju Uredbe (EU) 2016/1011 Europskog parlamenta i Vijeća³⁸ svi administratori referentnih vrijednosti, bez obzira na sistemsku važnost tih referentnih vrijednosti ili iznos financijskih instrumenata ili ugovora u kojima se te referentne vrijednosti upotrebljavaju kao referentne stope ili mjerila uspješnosti, moraju ispunjavati nekoliko vrlo detaljnih zahtjeva, uključujući zahtjeve za njihovu organizaciju, upravljanje i sukob interesa, nadzorne funkcije, ulazne podatke, kodekse ponašanja, izvješćivanje o kršenjima te objave metodoloških informacija i izjava o referentnim vrijednostima. Zbog tih vrlo detaljnih zahtjeva administratori manjih referentnih vrijednosti u Uniji podliježu nerazmjernom regulatornom opterećenju s obzirom na ciljeve Uredbe (EU) 2016/1011, odnosno zaštitu financijske stabilnosti i izbjegavanje negativnih gospodarskih posljedica koje proizlaze iz nepouzdanosti

³⁵ SL C , , str.

³⁶ SL C , , str.

³⁷ SL C , , str.

³⁸ Uredba (EU) 2016/1011 Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2016. o indeksima koji se upotrebljavaju kao referentne vrijednosti u financijskim instrumentima i financijskim ugovorima ili za mjerenje uspješnosti investicijskih fondova i o izmjeni direktiva 2008/48/EZ i 2014/17/EU te Uredbe (EU) br. 596/2014 (SL L 171, 29.6.2016., str. 1.).

referentnih vrijednosti. Stoga je nužno smanjiti to regulatorno opterećenje usmjeravanjem na referentne vrijednosti od najveće gospodarske važnosti za tržište Unije, odnosno na značajne i ključne referentne vrijednosti, te na referentne vrijednosti koje pridonose promicanju ključnih politika Unije, odnosno na referentne vrijednosti EU-a za klimatsku tranziciju i referentne vrijednosti EU-a usklađene s Pariškim sporazumom. Zbog toga bi područje primjene glava II., III., IV. i VI. Uredbe (EU) 2016/1011 trebalo smanjiti na te posebne referentne vrijednosti.

- (3) U skladu s člankom 18.a Uredbe (EU) 2016/1011 Komisija može iz područja primjene te uredbe izuzeti određene referentne vrijednosti promptnog deviznog tečaja kako bi se osigurala njihova stalna dostupnost za upotrebu u Uniji. Budući da je potrebno revidirati i suziti usmjerenost Uredbe (EU) 2016/1011 na ključne referentne vrijednosti, značajne referentne vrijednosti, referentne vrijednosti EU-a za klimatsku tranziciju i referentne vrijednosti EU-a usklađene s Pariškim sporazumom, više nema potrebe za posebnim sustavom izuzeća za referentne vrijednosti promptnog deviznog tečaja.
- (4) U skladu s člankom 19.d Uredbe (EU) 2016/1011 obveza je administratora značajnih referentnih vrijednosti nastojati pružati referentnu vrijednost EU-a za klimatsku tranziciju ili referentnu vrijednost EU-a usklađenu s Pariškim sporazumom do 1. siječnja 2022. Budući da je taj datum istekao, primjereno je izbrisati tu odredbu.
- (5) Kriteriji na temelju kojih se procjenjuje je li referentna vrijednost značajna referentna vrijednost trenutačno su utvrđeni u članku 24. Uredbe (EU) 2016/1011. Referentne vrijednosti smatrat će se značajnima, među ostalim, ako ispunjavaju prag utvrđen u članku 24. stavku 1. točki (a) te uredbe.
- (6) Administratori referentnih vrijednosti najbolje mogu pratiti upotrebu svojih referentnih vrijednosti u Uniji. Stoga bi trebali obavijestiti predmetno nadležno tijelo ili Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA), ovisno o tome gdje je administrator smješten, da je ukupna upotreba jedne od njihovih referentnih vrijednosti premašila prag utvrđen u članku 24. stavku 1. točki (a) Uredbe (EU) 2016/1011. Kako bi se osiguralo da administratori referentnih vrijednosti imaju dovoljno vremena za prilagodbu zahtjevima koji se primjenjuju na značajne referentne vrijednosti, na njih bi se ti zahtjevi trebali primjenjivati tek nakon isteka roka od 60 radnih dana od podnošenja te obavijesti. Osim toga, administratori referentnih vrijednosti trebali bi predmetnim nadležnim tijelima ili ESMA-i na zahtjev dostaviti sve informacije potrebne za procjenu ukupne upotrebe te referentne vrijednosti u Uniji. Ako administrator referentne vrijednosti propusti ili odbije dostaviti obavijest o tome da je upotreba jedne od njegovih referentnih vrijednosti premašila prag utvrđen u članku 24. stavku 1. točki (a) Uredbe (EU) 2016/1011 i ako nadležna tijela imaju jasne i dokazive razloge smatrati da je prag premašen, predmetna nadležna tijela ili ESMA, ovisno o slučaju, trebali bi moći izjaviti da je prag premašen, nakon što administratoru prethodno daju priliku da se očituje. Takva bi izjava za administratora referentne vrijednosti trebala aktivirati iste obveze kao i obavijest administratora referentne vrijednosti. Time se ne bi trebala dovesti u pitanje mogućnost ESMA-e ili nadležnih tijela da izriču administrativne sankcije administratorima koji ne obavijeste da je jedna od njihovih referentnih vrijednosti premašila primjenjivi prag.
- (7) Tržišta, cijene i regulatorno okruženje s vremenom se mijenjaju. Kako bi se te promjene uzele u obzir, Komisiju bi trebalo ovlastiti da dodatno odredi metodologiju koju će administratori i nadležna tijela primjenjivati za izračun ukupne vrijednosti

financijskih instrumenata, financijskih ugovora ili investicijskih fondova koji se pozivaju na referentnu vrijednost.

- (8) Međutim, u iznimnim slučajevima mogu postojati referentne vrijednosti čija je ukupna upotreba ispod praga utvrđenog u članku 24. stavku 1. točki (a) Uredbe (EU) 2016/1011 koje su, zbog posebne situacije na tržištu države članice, ipak toliko važne za tu državu članicu da bi njihova nepouzdanost mogla imati usporediv učinak kao referentna vrijednost čija upotreba premašuje taj prag. Zbog toga bi nadležno tijelo te države članice takvu referentnu vrijednost, ako je pruža administrator iz EU-a, trebalo moći odrediti kao značajnu na temelju skupa kvalitativnih kriterija. Kad je riječ o referentnim vrijednostima koje pruža administrator iz treće zemlje, takvu referentnu vrijednost kao značajnu bi trebala odrediti ESMA na zahtjev jednog ili više nadležnih tijela.
- (9) Kako bi se osigurale dosljednost i koordinacija nacionalnih postupaka određivanja referentnih vrijednosti kao značajnih referentnih vrijednosti, nadležna tijela koja namjeravaju odrediti referentnu vrijednost kao značajnu trebala bi se savjetovati s ESMA-om. Zbog istog bi se razloga nadležno tijelo države članice koje namjerava odrediti kao značajnu referentnu vrijednost koju pruža administrator smješten u drugoj državi članici trebalo savjetovati i s nadležnim tijelom te druge države članice. Ako se nadležna tijela ne slažu oko toga koje bi od njih trebalo odrediti i nadzirati referentnu vrijednost, ESMA bi taj spor trebala riješiti u skladu s člankom 19. Uredbe (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća³⁹.
- (10) Kako bi se poštovalo pravo na očitovanje, nadležno tijelo ili ESMA trebali bi, prije određivanja referentne vrijednosti kao značajne, administratoru te referentne vrijednosti omogućiti da dostavi sve korisne informacije relevantne za njezino određivanje.
- (11) Kako bi određivanje referentne vrijednosti kao značajne bilo što transparentnije, nadležna tijela ili ESMA trebali bi izdati odluku o određivanju u kojoj se navode razlozi zbog kojih se ta referentna vrijednost smatra značajnom. Nadležna tijela trebala bi objaviti odluku o određivanju na svojim internetskim stranicama i o njoj obavijestiti ESMA-u. Zbog istih bi razloga ESMA, ako na zahtjev nadležnog tijela odredi referentnu vrijednost kao značajnu, trebala objaviti odluku o određivanju na svojim internetskim stranicama i o tome obavijestiti nadležno tijelo koje je podnijelo zahtjev.
- (12) Referentne vrijednosti EU-a za klimatsku tranziciju i referentne vrijednosti EU-a usklađene s Pariškim sporazumom posebne su kategorije referentnih vrijednosti, definirane njihovom usklađenošću s pravilima kojima se uređuje njihova metodologija i objavama koje njihov administrator treba objaviti. Zbog toga i kako bi se spriječile tvrdnje koje bi korisnike mogle navesti da pomisle da su takve referentne vrijednosti usklađene sa standardima povezanim s tim oznakama, potrebno je te referentne vrijednosti prema potrebi podvrgnuti obveznoj registraciji ili odobrenju i nadzoru.
- (13) Kako bi se osigurao pravodoban početak nadzora značajnih referentnih vrijednosti, administratori referentnih vrijednosti koje su postale značajne dostizanjem primjenjivog kvantitativnog praga ili određivanjem trebali bi biti obvezni u roku od 60 radnih dana zatražiti odobrenje ili registraciju ili, ako je riječ o referentnim

³⁹ Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

vrijednostima koje pruža administrator smješten u trećoj zemlji, prihvaćanje ili priznanje.

- (14) Kako bi se ublažili rizici povezani s upotrebom referentnih vrijednosti koje možda nisu sigurne za upotrebu u Uniji te kako bi se upozorili potencijalni korisnici, nadležna tijela i ESMA trebali bi moći izdati upozorenje u obliku javne obavijesti o tome da administrator značajne referentne vrijednosti ne poštuje primjenjive zahtjeve, posebno u pogledu usklađenosti s obvezom da administrator referentne vrijednosti bude odobren, registriran, prihvaćen ili priznat, ovisno o slučaju. Nakon izdavanja takvog upozorenja nadzirani subjekti više ne bi trebali moći dodavati nova upućivanja na takve referentne vrijednosti ili kombinaciju referentnih vrijednosti. Slično tome, kako bi se spriječili rizici povezani s upotrebom referentnih vrijednosti za koje se tvrdi da su usklađene s oznakama EU-a za klimatsku tranziciju i oznakama EU-a usklađenima s Pariškim sporazumom iako nisu podvrgnute odgovarajućem nadzoru, nadzirani subjekti ne bi trebali moći dodavati nova upućivanja na referentnu vrijednost EU-a za klimatsku tranziciju ili referentnu vrijednost EU-a usklađenu s Pariškim sporazumom ili kombinaciju takvih referentnih vrijednosti u Uniji ako administrator tih referentnih vrijednosti nije uvršten u ESMA-in registar administratora i referentnih vrijednosti.
- (15) Kako bi se izbjegli mogući prekomjerni poremećaji na tržištu nakon zabrane upotrebe referentne vrijednosti, nadležna tijela ili ESMA trebali bi moći dopustiti privremeni nastavak upotrebe takve referentne vrijednosti. Kako bi se osigurala dostatna razina transparentnosti i zaštite u odnosu na krajnje ulagače, korisnici referentnih vrijednosti na koje se primjenjuje upozorenje u obliku javne obavijesti trebali bi utvrditi odgovarajuću alternativu za zamjenu tih referentnih vrijednosti u roku od šest mjeseci od objave te javne obavijesti ili na drugi način osigurati da su klijenti primjereno obaviješteni o tome da ne postoji alternativna referentna vrijednost.
- (16) U skladu s člankom 32. Uredbe (EU) 2016/1011 priznanje administratora referentnih vrijednosti smještenih u trećoj zemlji privremeni je način pristupa tržištu Unije dok Komisija ne donese odluku o jednakovrijednosti. Međutim, s obzirom na vrlo ograničen broj referentnih vrijednosti trećih zemalja obuhvaćenih odlukama o jednakovrijednosti, takvo bi priznavanje trebalo postati trajni način pristupa tržištu Unije za te administratore referentnih vrijednosti.
- (17) Za referentne vrijednosti obuhvaćene odlukom o jednakovrijednosti smatra se da se jednako reguliraju i nadziru kao i referentne vrijednosti Unije. Obveza traženja prihvaćanja ili priznanja stoga se ne bi trebala primjenjivati na administratore značajnih referentnih vrijednosti smještenih u trećoj zemlji na koje se primjenjuje odluka o jednakovrijednosti.
- (18) Radi transparentnosti i kako bi se osigurala pravna sigurnost, nadležna tijela koja određuju referentnu vrijednost kao značajnu trebala bi navesti moguća ograničenja upotrebe do kojih dolazi ako administrator takve referentne vrijednosti ne pribavi odobrenje ili ne dobije registraciju odnosno ako ne ispuni zahtjeve za prihvaćanje ili priznanje, ovisno o slučaju.
- (19) Kako bi se ublažili rizici povezani s upotrebom značajnih referentnih vrijednosti koje se ne nadziru na odgovarajući način, u slučajevima kad administrator referentne vrijednosti koja postane značajna u propisanom roku ne zatraži odobrenje, registraciju, priznanje ili prihvaćanje, odnosno ako zahtjev tog administratora referentne vrijednosti za odobrenje, registraciju, priznanje ili prihvaćanje bude odbijen ili ako se tom administratoru oduzme odobrenje, registracija, prihvaćanje ili priznanje, nadležno tijelo ili ESMA, ovisno o slučaju, trebali bi izdati javnu obavijest u kojoj navode da

značajne referentne vrijednosti koje pruža taj administrator nisu prikladne za upotrebu u Uniji.

- (20) Korisnici referentnih vrijednosti oslanjaju se na transparentnost u pogledu regulatornog statusa referentnih vrijednosti koje upotrebljavaju ili namjeravaju upotrebljavati. Zbog toga bi ESMA u registru administratora i referentnih vrijednosti trebala navesti referentne vrijednosti na koje se primjenjuju najdetaljniji zahtjevi utvrđeni u Uredbi (EU) 2016/1011 jer je njihova upotreba u Uniji premašila utvrđeni prag za značajne referentne vrijednosti zato što su ih nacionalno nadzorno tijelo ili ESMA odredili kao značajne ili zato što je riječ o ključnim referentnim vrijednostima. Zbog istog bi razloga ESMA u tom registru trebala navesti i referentne vrijednosti EU-a za klimatsku tranziciju i referentne vrijednosti EU-a usklađene s Pariškim sporazumom koje pružaju administratori koji su odobreni ili registrirani. Naposljetku, ESMA bi u tom registru trebala navesti i referentne vrijednosti za koje su nadležno tijelo ili ESMA objavili javnu obavijest kojom se zabranjuje daljnja upotreba te referentne vrijednosti. Kako bi se dodatno smanjilo opterećenje korisnika, sve takve informacije trebale bi biti lako dostupne i na jedinstvenoj europskoj pristupnoj točki (ESAP).
- (21) Kako bi se osigurao jednostavan prelazak na pravila uvedena ovom Uredbom i izbjeglo da administratori više puta moraju proći postupak registracije ili odobrenja, nadležna tijela i ESMA trebali bi osigurati manje opterećujuće postupke podnošenja zahtjeva za administratore koji su već odobreni, registrirani, prihvaćeni ili priznati i koji podnesu zahtjev za novo odobrenje, registraciju, prihvaćanje ili priznanje u roku od dvije godine od datuma početka primjene ove Uredbe o izmjeni.
- (22) Kako bi se nadležnim tijelima i ESMA-i dalo dovoljno vremena za prikupljanje informacija o potencijalnim značajnim referentnim vrijednostima i za prilagodbu postojeće infrastrukture novom okviru predloženom na temelju ove Uredbe o izmjeni, datum početka primjene ove Uredbe trebalo bi odgoditi.
- (23) Uredbu (EU) 2016/1011 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Izmjene Uredbe (EU) 2016/1011

Uredba (EU) 2016/1011 mijenja se kako slijedi:

- (1) članak 2. mijenja se kako slijedi:
- (a) umeće se sljedeći stavak 1.a:
- „1.a Glave II., III., IV. i VI. primjenjuju se samo na ključne referentne vrijednosti, značajne referentne vrijednosti, referentne vrijednosti EU-a za klimatsku tranziciju i referentne vrijednosti EU-a usklađene s Pariškim sporazumom.”;
- (b) u stavku 2. brišu se točke (g) i (i);
- (2) u članku 3. stavak 1. mijenja se kako slijedi:
- (a) briše se točka 22.a;
- (b) briše se točka 27.;
- (3) Članak 5. mijenja se kako slijedi:

- (a) u stavku 5. drugom podstavku briše se posljednja rečenica;
 - (b) briše se stavak 6.;
- (4) Članak 11. mijenja se kako slijedi:
- (a) u stavku 5. prvom podstavku briše se posljednja rečenica;
 - (b) briše se stavak 6.;
- (5) Članak 13. mijenja se kako slijedi:
- (a) u stavku 3. prvom podstavku briše se posljednja rečenica;
 - (b) briše se stavak 4.;
- (6) Članak 16. mijenja se kako slijedi:
- (a) u stavku 5. drugom podstavku briše se posljednja rečenica;
 - (b) briše se stavak 6.;
- (7) u glavi III. naslov poglavlja 2. zamjenjuje se sljedećim:
- „Referentne kamatne stope”;**
- (8) Članak 18.a briše se;
- (9) u članku 19.a dodaje se sljedeći stavak 4.:

„4. Administratori koji nisu odobreni odnosno registrirani u skladu s člankom 34. ne smiju:

- (a) pružati referentne vrijednosti EU-a za klimatsku tranziciju ni referentne vrijednosti EU-a usklađene s Pariškim sporazumom;
 - (b) navoditi ni sugerirati, u nazivu referentnih vrijednosti koje stavljaju na raspolaganje za upotrebu u Uniji ili u pravnoj dokumentaciji ili dokumentaciji za stavljanje na tržište za te referentne vrijednosti, da referentne vrijednosti koje stavljaju na raspolaganje ispunjavaju zahtjeve koji se primjenjuju na pružanje referentnih vrijednosti EU-a za klimatsku tranziciju ili referentnih vrijednosti EU-a usklađenih s Pariškim sporazumom.”;
- (10) Članak 19.d briše se;
- (11) Članak 24. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 24.

Značajne referentne vrijednosti

1. Referentna vrijednost koja nije ključna referentna vrijednost značajna je ako je ispunjen bilo koji od sljedećih uvjeta:
 - (a) referentna vrijednost upotrebljava se izravno ili neizravno u kombinaciji referentnih vrijednosti u Uniji na koje se pozivaju financijski instrumenti ili financijski ugovori ili za mjerenje uspješnosti investicijskih fondova čija je ukupna prosječna vrijednost najmanje 50 milijardi EUR na temelju čitavog raspona referentnih dospijeća ili rokova dospijeća, ako je to primjenjivo, u razdoblju od šest mjeseci;
 - (b) referentna vrijednost određena je kao značajna u skladu s postupkom utvrđenim u staccima 3., 4. i 5. ili postupkom utvrđenim u stavku 6.

2. Administrator odmah obavješćuje nadležno tijelo države članice u kojoj je smješten ili, ako je smješten u trećoj zemlji, ESMA-u ako jedna ili više referentnih vrijednosti tog administratora premašuju prag iz stavka 1. točke (a). Nakon primitka te obavijesti nadležno tijelo ili ESMA, ovisno o slučaju, na svojim internetskim stranicama objavljuju izjavu u kojoj navode da je ta referentna vrijednost značajna.

Administrator nadležnom tijelu države članice u kojoj je smješten ili, ako je smješten u trećoj zemlji, ESMA-i na zahtjev dostavlja informacije o tome je li prag iz stavka 1. točke (a) stvarno premašen.

Ako nadležno tijelo ili, kad je riječ o administratoru iz treće zemlje, ESMA imaju jasne i dokazive razloge smatrati da referentna vrijednost premašuje prag iz stavka 1. točke (a), nadležno tijelo ili ESMA mogu izdati obavijest u kojoj navode tu činjenicu. Takva obavijest za administratora referentne vrijednosti aktivira iste obveze kao i obavijest iz stavka 2. Najmanje 10 radnih dana prije izdavanja takve obavijesti nadležno tijelo ili ESMA obavješćuje administratora predmetne referentne vrijednosti o svojim zaključcima i poziva ga da dostavi primjedbe.

3. Nadležno tijelo, nakon savjetovanja sa ESMA-om u skladu sa stavkom 4. i uzimajući u obzir njezino mišljenje, može referentnu vrijednost koju pruža administrator smješten u Uniji koja ne ispunjava uvjet iz stavka 1. točke (a) odrediti kao značajnu ako ta referentna vrijednost ispunjava sve sljedeće uvjete:

- (a) referentna vrijednost nema ili ima vrlo malo odgovarajućih tržišnih zamjenskih vrijednosti;

- (b) ako se referentna vrijednost prestane pružati ili se pruža na temelju ulaznih podataka koji više nisu u potpunosti reprezentativni za predmetno tržište ili gospodarsku stvarnost ili na temelju nepouzdanih ulaznih podataka, došlo bi do znatnog i nepovoljnog učinka na cjelovitost tržišta, financijsku stabilnost, potrošače, realno gospodarstvo ili financiranje kućanstava i poduzeća u državi članici tog nadležnog tijela;

- (c) nadležno tijelo druge države članice nije odredilo referentnu vrijednost.

Ako nadležno tijelo zaključi da referentna vrijednost ispunjava kriterije utvrđene u prvom podstavku, ono priprema nacrt odluke o određivanju referentne vrijednosti kao značajne i o tom nacrtu odluke obavješćuje predmetnog administratora i, prema potrebi, nadležno tijelo matične države članice administratora. Predmetno nadležno tijelo također se savjetuje s ESMA-om o nacrtu odluke.

Predmetni administratori i nadležno tijelo matične države članice administratora imaju 15 radnih dana od datuma obavijesti o nacrtu odluke predmetnog nadležnog tijela koje određuje referentnu vrijednost kao značajnu da u pisanom obliku dostave primjedbe i komentare. Predmetno nadležno tijelo koje određuje referentnu vrijednost kao značajnu obavješćuje ESMA-u o primljenim primjedbama i komentarima te ih propisno razmatra prije donošenja konačne odluke.

Predmetno nadležno tijelo koje određuje referentnu vrijednost kao značajnu bez nepotrebne odgode obavješćuje ESMA-u o svojoj odluci i na svojim internetskim stranicama tu odluku objavljuje, uključujući razloge zbog kojih je donesena i posljedice tog određivanja.

4. Kad nadležno tijelo od ESMA-e zatraži mišljenje o planiranom određivanju referentne vrijednosti kao značajne u skladu sa stavkom 3. prvim podstavkom, ona u roku od tri mjeseca izdaje mišljenje u kojem se uzimaju u obzir sljedeći čimbenici, s obzirom na posebne značajke predmetne referentne vrijednosti:

(a) je li nadležno tijelo koje je zatražilo mišljenje dovoljno potkrijepilo svoju procjenu da su ispunjeni uvjeti iz stavka 3. prvog podstavka;

(b) bi li, ako se referentna vrijednost prestane pružati ili se pruža na temelju ulaznih podataka koji više nisu u potpunosti reprezentativni za predmetno tržište ili gospodarsku stvarnost ili koji su nepouzdana, došlo do znatnog i nepovoljnog učinka na cjelovitost tržišta, financijsku stabilnost, potrošače, realno gospodarstvo ili financiranje kućanstava i poduzeća u državama članicama koje nisu država članica nadležnog tijela koje je zatražilo mišljenje.

Za potrebe točke (b) ESMA, prema potrebi, uzima u obzir informacije koje je dostavilo tijelo koje je zatražilo mišljenje u skladu sa stavkom 3. trećim podstavkom.

5. Ako ESMA utvrdi da referentna vrijednost ispunjava uvjete iz stavka 3. prvog podstavka točaka od (a) do (c) u više država članica, o tome obavješćuje nadležna tijela predmetnih država članica. Ona se dogovaraju o tome koje od njih određuje predmetnu referentnu vrijednost kao značajnu referentnu vrijednost.

Ako se nadležna tijela ne slažu oko pitanja iz prvog podstavka, upućuju taj predmet ESMA-i, koja taj spor rješava u skladu s člankom 19. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

6. ESMA može, na zahtjev nadležnog tijela, odrediti referentnu vrijednost koju pruža administrator smješten u trećoj zemlji koja ne doseže prag utvrđen u stavku 1. točki (a) kao značajnu ako ta referentna vrijednost ispunjava sve sljedeće uvjete:

(a) referentna vrijednost nema ili ima vrlo malo odgovarajućih tržišnih zamjenskih vrijednosti;

(b) ako bi se referentna vrijednost prestala pružati ili bi se pružala na temelju ulaznih podataka koji više nisu u potpunosti reprezentativni za predmetno tržište ili gospodarsku stvarnost ili koji su nepouzdana, došlo bi do znatnog i nepovoljnog učinka na cjelovitost tržišta, financijsku stabilnost, potrošače, realno gospodarstvo ili financiranje kućanstava i poduzeća u jednoj ili više država članica.

Prije odluke o određivanju ESMA u najkraćem mogućem roku obavješćuje administratora referentne vrijednosti o svojoj namjeri i poziva ga da joj u roku od 15 radnih dana dostavi obrazloženu izjavu koja sadržava sve relevantne informacije za potrebe procjene povezane s određivanjem referentne vrijednosti kao značajne.

Prema potrebi, ESMA u najkraćem mogućem roku poziva nadležno tijelo jurisdikcije u kojoj je administrator smješten da dostavi sve relevantne informacije za potrebe procjene povezane s određivanjem referentne vrijednosti.

ESMA obrazlaže svaku odluku o određivanju, pri čemu uzima u obzir postoje li dostatni dokazi o tome da su ispunjeni uvjeti iz prvog podstavka ovog stavka, s obzirom na posebne značajke predmetne referentne vrijednosti.

ESMA objavljuje svoju obrazloženu odluku na svojim internetskim stranicama i bez nepotrebne odgode obavješćuje nadležno tijelo ili tijela koja su podnijela zahtjev.

7. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 49. kako bi dodatno odredila metodu izračuna koja će se primjenjivati za određivanje praga iz stavka 1. točke (a) ovog članka s obzirom na tržišna, cjenovna i regulatorna kretanja.

(12) umeće se sljedeći članak 24.a:

„Članak 24.a

Zahtjevi za administratore značajnih referentnih vrijednosti

- (1) U roku od 60 radnih dana od obavijesti iz članka 24. stavka 2. administrator referentne vrijednosti koja ispunjava kriterij iz stavka 1. točke (a) tog članka podnosi zahtjev za odobrenje ili registraciju pri nadležnom tijelu države članice u kojoj je smješten. Ako je smješten u trećoj zemlji i osim ako je predmetna referentna vrijednost obuhvaćena odlukom o jednakovrijednosti donesenom u skladu s člankom 30., taj administrator u roku od 60 radnih dana od obavijesti iz članka 24. stavka 2. podnosi zahtjev za jedno od sljedećeg:
 - (a) priznanje ESMA-e u skladu s postupkom utvrđenim u članku 32.;
 - (b) prihvaćanje u skladu s postupkom utvrđenim u članku 33.
- (2) U roku od 60 radnih dana od određivanja iz članka 24. stavka 3. administrator predmetne referentne vrijednosti, osim ako je taj administrator već odobren ili registriran, podnosi zahtjev za odobrenje ili registraciju pri nadležnom tijelu koje određuje referentnu vrijednost kao značajnu u skladu s člankom 34.
- (3) Administrator predmetne referentne vrijednosti u roku od 60 radnih dana nakon određivanja iz članka 24. stavka 6., osim ako je predmetna referentna vrijednost obuhvaćena odlukom o jednakovrijednosti donesenom u skladu s člankom 30., podnosi zahtjev za jedno od sljedećeg:
 - (a) priznanje ESMA-e u skladu s postupkom utvrđenim u članku 32.;
 - (b) prihvaćanje u skladu s postupkom utvrđenim u članku 33.
- (4) ESMA ili nadležna tijela koriste nadzorne ovlasti i ovlasti izricanja sankcija koje su im povjerene na temelju ove Uredbe kako bi osigurali da relevantni administratori ispunjavaju svoje obveze.
- (5) Nadležno tijelo ili ESMA izdaju javnu obavijest u kojoj navode da značajna referentna vrijednost koju pruža administrator nije u skladu s ovom Uredbom i da je korisnici ne bi trebali koristiti ako je ispunjen bilo koji od sljedećih uvjeta:
 - (a) u roku od 60 radnih dana od obavijesti iz članka 24. stavka 2., određivanja iz članka 24. stavka 3. ili određivanja iz članka 24. stavka 6. predmetni administrator nije pokrenuo postupke za usklađivanje sa stavkom 2. ovog članka;
 - (b) postupci odobravanja, registracije, priznanja ili prihvaćanja nisu bili uspješni;

- (c) ESMA je povukla registraciju administratora u skladu s člankom 31.;
- (d) ESMA je povukla ili suspendirala priznanje predmetnog administratora u skladu s člankom 34. stavkom 6.;
- (e) predmetni administrator više se ne prihvaća;
- (f) nadležno tijelo povuklo je ili suspendiralo odobrenje ili registraciju predmetnog administratora.

Nadležna tijela bez nepotrebne odgode obavješćuju ESMA-u o svim izdanim javnim obavijestima. ESMA objavljuje sve izdane javne obavijesti na svojim internetskim stranicama. ESMA ili nadležno tijelo bez nepotrebne odgode uklanjaju javnu obavijest čim razlog zbog kojeg je izdana prestane vrijediti.

(13) u glavi III. briše se poglavlje 6.;

(14) Članak 29. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Upotreba značajnih referentnih vrijednosti, referentnih vrijednosti EU-a za klimatsku tranziciju i referentnih vrijednosti EU-a usklađenih s Pariškim sporazumom”;

(b) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Nadzirani subjekt ne dodaje nova upućivanja na značajnu referentnu vrijednost ili kombinaciju takvih referentnih vrijednosti u Uniji ako je ta referentna vrijednost ili kombinacija referentnih vrijednosti predmet javne obavijesti koju je izdala ESMA ili nadležno tijelo u skladu s člankom 24.a stavkom 5. Nadzirani subjekt ne dodaje nova upućivanja na referentnu vrijednost EU-a za klimatsku tranziciju ili referentnu vrijednost EU-a usklađenu s Pariškim sporazumom ili kombinaciju takvih referentnih vrijednosti u Uniji ako administrator tih referentnih vrijednosti nije uvršten u registar iz članka 36.

Nadzirani subjekti redovito pristupaju jedinstvenoj europskoj pristupnoj točki (ESAP) iz članka 28.a ili registru ESMA-e iz članka 36. kako bi provjerili regulatorni status administratora značajnih referentnih vrijednosti, referentnih vrijednosti EU-a za klimatsku tranziciju ili referentnih vrijednosti EU-a usklađenih s Pariškim sporazumom koje namjeravaju upotrebljavati.

Odstupajući od prvog podstavka, ESMA ili nadležno tijelo, prema potrebi, može dopustiti upotrebu referentne vrijednosti koja je predmet javne obavijesti izdane u skladu s člankom 24.a stavkom 5. u razdoblju od šest mjeseci nakon objave javne obavijesti, koje se prema potrebi može jedanput produžiti kako bi se izbjegli ozbiljni poremećaji na tržištu.”;

(c) dodaje se novi stavak 1.a:

„1.a Nadzirani subjekt koji u postojećim financijskim ugovorima ili financijskim instrumentima upotrebljava referentnu vrijednost koja je predmet javne obavijesti na temelju članka 24.a stavka 5. zamjenjuje tu referentnu vrijednost odgovarajućom alternativom u roku od šest mjeseci od objave te obavijesti ili izdaje i na svojim internetskim stranicama objavljuje izjavu kojom obavješćuje klijente da ne postoji odgovarajuća alternativa.”;

(15) Članak 32. mijenja se kako slijedi:

(a) briše se stavak 1.;

(b) stavci 2. i 3. zamjenjuju se sljedećim:

„2. Administrator smješten u trećoj zemlji koji namjerava dobiti priznanje iz članka 24.a stavaka 1. i 3. postupa u skladu s ovom Uredbom, uz iznimku članka 11. stavka 4. i članaka 16., 20., 21. i 23. Administrator smješten u trećoj zemlji taj uvjet može ispuniti primjenom načela IOSCO-a za financijske referentne vrijednosti ili načela IOSCO-a za PRA-ove, prema potrebi, pod uvjetom da je takva primjena jednakovrijedna usklađenosti s ovom Uredbom, uz iznimku članka 11. stavka 4. i članaka 16., 20., 21. i 23.

Kad određuje je li ispunjen uvjet iz prvog podstavka i ocjenjuje usklađenost s načelima IOSCO-a za financijske referentne vrijednosti ili s načelima IOSCO-a za PRA-ove, prema potrebi, ESMA može uzeti u obzir:

(a) procjenu administratora smještenog u trećoj zemlji koju je proveo neovisni vanjski revizor;

(b) potvrdu nadležnog tijela treće zemlje u kojoj je administrator smješten.

Ako i u mjeri u kojoj administrator iz treće zemlje može dokazati da je referentna vrijednost koju pruža referentna vrijednost na temelju reguliranih podataka ili robna referentna vrijednost koja se ne temelji na podnošenjima doprinositelja od kojih su većina nadzirani subjekti, administrator nije obvezan ispuniti zahtjeve koji se, u skladu s člankom 17. i člankom 19. stavkom 1., ne primjenjuju na pružanje referentnih vrijednosti na temelju reguliranih podataka i robnih referentnih vrijednosti.

3. Administrator smješten u trećoj zemlji koji namjerava dobiti priznanje mora imati pravnog zastupnika. Pravni zastupnik fizička je ili pravna osoba koja je smještena u Uniji i koju je izričito imenovao administrator i koja u ime tog administratora djeluje u pogledu obveza administratora iz ove Uredbe. Pravni zastupnik zajedno s administratorom obavlja nadzornu funkciju u pogledu administratorova pružanja referentnih vrijednosti na temelju ove Uredbe te je u tom pogledu odgovoran ESMA-i.”;

(c) u stavku 5. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Administrator smješten u trećoj zemlji koji namjerava dobiti priznanje iz stavka 2. podnosi ESMA-i zahtjev za priznanje. Administrator koji podnosi zahtjev dostavlja sve informacije potrebne kako bi se ESMA uvjerila da je u trenutku priznanja uspostavio sve postupke potrebne za ispunjavanje zahtjeva utvrđenih u stavku 2. u pogledu svoje referentne vrijednosti ili referentnih vrijednosti koje su određene u skladu s člankom 24. Ako je primjenjivo, administrator koji podnosi zahtjev navodi nadležno tijelo u trećoj zemlji koje je odgovorno za njegov nadzor.

ESMA ocjenjuje potpunost zahtjeva u roku od 15 radnih dana od njegova primitka i o tome obavješćuje podnositelja zahtjeva. Ako zahtjev nije potpun, podnositelj zahtjeva dostavlja dodatne informacije koje zatraži ESMA. Rok iz ovog podstavka teče od datuma na koji je podnositelj zahtjeva dostavio te dodatne informacije.”;

(16) Članak 34. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Fizička ili pravna osoba smještena u Uniji koja djeluje ili namjerava djelovati kao administrator podnosi zahtjev nadležnom tijelu navedenom u članku 40. države članice u kojoj je ta osoba smještena kako bi dobila:

- (a) odobrenje, ako pruža ili namjerava pružati indekse koji se upotrebljavaju ili ih se namjerava upotrebljavati kao ključne referentne vrijednosti, značajne referentne vrijednosti, referentne vrijednosti EU-a za klimatsku tranziciju ili referentne vrijednosti EU-a usklađene s Pariškim sporazumom;
- (b) registraciju, ako je ta osoba nadzirani subjekt, koji nije administrator, a koji pruža ili namjerava pružati indekse koji se upotrebljavaju ili se namjeravaju upotrebljavati kao značajne referentne vrijednosti, referentne vrijednosti EU-a za klimatsku tranziciju ili referentne vrijednosti EU-a usklađene s Pariškim sporazumom, pod uvjetom da djelatnost pružanja referentne vrijednosti nije spriječena sektorskim propisima koji se primjenjuju na nadzirani subjekt te da se nijedan pruženi indeks ne bi smatrao ključnom referentnom vrijednošću.”;

(b) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Zahtjev iz stavka 1. podnosi se u roku od 30 radnih dana od kad se nadzirani subjekt suglasi da će se indeks koji pruža podnositelj zahtjeva upotrebljavati kao referenca za financijski instrument ili financijski ugovor ili za mjerenje uspješnosti investicijskog fonda ili u rokovima utvrđenima u članku 24.a stavicama 2. i 3., ovisno o tome što je primjenjivo.”;

(17) u članku 36. stavku 1. dodaju se sljedeće točke od (e) do (j):

- „(e) referentne vrijednosti koje su predmet izjave koju objavljuju ESMA ili nadležno tijelo u skladu s člankom 24. stavkom 2. i poveznice na te izjave;
- (f) referentne vrijednosti koje su nadležna tijela odredila kao značajne i o kojima su obavijestila ESMA-u u skladu s člankom 24. stavkom 4. i poveznice na ta određivanja;
- (g) referentne vrijednosti koje je ESMA odredila kao značajne i poveznice na ta određivanja;
- (h) referentne vrijednosti koje su predmet javnih obavijesti koje izdaju ESMA i nadležna tijela u skladu s člankom 24.a stavkom 5. i poveznice na te javne obavijesti;
- (i) popis referentnih vrijednosti EU-a za klimatsku tranziciju i referentnih vrijednosti EU-a usklađenih s Pariškim sporazumom dostupnih za upotrebu u Uniji;
- (j) popis ključnih referentnih vrijednosti.”;

(18) u članku 41. stavku 1. dodaju se sljedeće točke (k) i (l):

- „(k) određuju referentnu vrijednost kao značajnu u skladu s člankom 24. stavkom 3.;
- (l) ako postoje opravdani razlozi za sumnju na kršenje bilo kojeg zahtjeva iz poglavlja 3.a, zahtijevaju da administrator na razdoblje od najviše 12 mjeseci prestane:
 - i. pružati referentne vrijednosti EU-a za klimatsku tranziciju ili referentne vrijednosti EU-a usklađene s Pariškim sporazumom;

- ii. upućivati na referentne vrijednosti EU-a za klimatsku tranziciju ili referentne vrijednosti EU-a usklađene s Pariškim sporazumom u nazivu referentnih vrijednosti koje stavlja na raspolaganje za upotrebu u Uniji ili u pravnoj dokumentaciji ili dokumentaciji za stavljanje na tržište za te referentne vrijednosti;
- iii. upućivati na usklađenost sa zahtjevima koji se primjenjuju na pružanje takvih referentnih vrijednosti u nazivu referentnih vrijednosti koje stavlja na raspolaganje za upotrebu u Uniji ili u pravnoj dokumentaciji ili dokumentaciji za stavljanje na tržište za te referentne vrijednosti.”;

(19) Članak 42. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) svako kršenje članka od 4. do 16., članka 19.a, 19.b, 19.c i 21., članka od 23. do 29. ili članka 34. ako se ti članci primjenjuju; i”;

(b) stavak 2. mijenja se kako slijedi:

i. u točki (g) podtočka i. zamjenjuje se sljedećim:

„i. i. za kršenja članka od 4. do 10., članka 11. stavka 1. točaka (a), (b), (c) i (e), članka 11. stavaka 2. i 3., članka od 12. do 16., članka 21., članka od 23. do 29. i članka 34., 500 000 EUR odnosno, u državama članicama u kojima euro nije službena valuta protuvrijednost u nacionalnoj valuti na dan 31. prosinca 2023.; ili”;

ii. u točki (h) podtočka i. zamjenjuje se sljedećim:

„i. i. za kršenja članka od 4. do 10., članka 11. stavka 1. točaka (a), (b), (c) i (e), članka 11. stavaka 2. i 3., članka od 12. do 16., članka 21., članka od 23. do 29. i članka 34., ili 1 000 000 EUR, odnosno, u državama članicama u kojima euro nije službena valuta, protuvrijednost u nacionalnoj valuti na dan 31. prosinca 2023., ili 10 % njezina ukupnog godišnjeg prometa u skladu sa zadnjim dostupnim financijskim izvještajem koji je odobrilo upravljačko tijelo, ovisno o tome koji je iznos veći.; ili”;

(20) Članak 49. mijenja se kako slijedi:

(a) stavci 2. i 3. zamjenjuju se sljedećim:

„2. Ovlašt za donošenje delegiranih akata iz članka 3. stavka 2., članka 13. stavka 2.a, članka 19.a stavka 2., članka 19.c stavka 1., članka 20. stavka 6., članka 24. stavka 7., članka 27. stavka 2.b, članka 33. stavka 7., članka 51. stavka 6. i članka 54. stavka 3. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od 30. lipnja 2024. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije 31. prosinca 2028. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 3. stavka 2., članka 13. stavka 2.a, članka 19.a stavka 2., članka 19.c stavka 1., članka 20. stavka 6., članka 24. stavka 7., članka 27. stavka 2.b, članka 30. stavka 2.a, članka 30. stavka 3.a, članka 33. stavka 7., članka 48.i stavka 10., članka 48.l stavka 3., članka 51. stavka 6. i članka 54. stavka 3. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave

spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.”;

(b) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Delegirani akt donesen na temelju članka 3. stavka 2., članka 13. stavka 2.a, članka 19.a stavka 2., članka 19.c stavka 1., članka 20. stavka 6., članka 24. stavka 7., članka 27. stavka 2.b, članka 30. stavka 2.a, članka 30. stavka 3.a, članka 33. stavka 7., članka 48.i stavka 10., članka 48.1 stavka 3., članka 51. stavka 6. ili članka 54. stavka 3. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od tri mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za tri mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.”;

(21) u članku 51. umeće se sljedeći stavak 4.c:

„4.c Nadležna tijela i ESMA osiguravaju da administratori referentnih vrijednosti koji su odobreni, registrirani, prihvaćeni ili priznati [Ured za publikacije: unijeti datum = datum početka primjene ove Uredbe o izmjeni] mogu iskoristiti pojednostavnjeni postupak ako podnesu zahtjev za odobrenje, registraciju, priznanje ili prihvaćanje u skladu s člankom 24.a stavcima 1., 2. ili 3., ovisno o slučaju, do... [Ured za publikacije: unijeti datum = datum početka primjene ove Uredbe o izmjeni + dvije godine]”.

Članak 2.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2026.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament
Predsjednica

Za Vijeće
Predsjednik